THE LIBRARY OF CONGRESS CHILTO
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

HINGTON DC 200
S U - 6
UGAS, CHI. IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. PIRMADIENIS — MONDAY, BIRŽELIS — JUNE 10, 1974 Nr. 134

HANOJUI PRANAŠAUJA SUNKIAS DIENAS

Saigonas — Donald Kirk, "Chicago Tribune" Tolimųjų Rytų korespondentas, remdamasis Douglas Pike, specialistu Hanojaus reikalų, išvadom, pripažįsta sunkią Šiaurės Vietnamo situaciją. Ne kažin kas geriau atrodo ir netolimoj ateity. Pike savo knygose ir straipsniuose analizuoja. Vietnamo ekonominį ir socialinį gyvenimą, diplomatinę veiklą, vadovybę ir susidariusias problemas dėl karo, kurio vis dar nenori baigti.

Šiaurės Vietnamą kamuoja tokios pat bėdos, kaip ir daugelį kitų kraštų, tik imant laipsniškai, komunistų bėdos didesnės. Nusikaltimai, valdžios turto vogimas, partijos korupcija, juodoji rinka, pornografija, moralinis palaidumas, jaunimo sauvaliavimas ir cinizmas viršija bet kur kitur matytas tokias pat bėdas.

Kiti Šiaurės Vietnamo analizuotojai sako, jog Pike piešia perdaug negatyvų vaizdą. Jeigu iš tikrųjų taip būtų, Hanojus negalėtų išlaikyti pusės milijono vyrų armiją, kurios 200,000 yra Pietų Vietname. Sutinka kai kur su jais ir Pike, kad Š. Vietnamas išsilaiko pradėtomis prieš penkerius metus savikritikomis, panašiai kaip praktikuojami maoistai. Iš partijos išmetami neištikimieji, kiti verčiami prisipažinti prie savo klaidų, daug kalbama apie revoliucinę etiką, pabrėžiamas moralės reikalas. Ypatingai jaunieji dažnai kritikuoja savo malonumų pomėgius ir užmiršimą socialistinių idealų. Laikraščiuose taip pat dažnai matyti aprašymų negerovių, chuliganizmo ir kitokių amoralių veiksmų.

Dauguma piliečių juodąją rinką laiko būtina. Pasidarė įprotis, kad tik ten galima gauti skutimosi peiliukų, adatų, dantims pastos ar baterijų, gi ryžių, cukraus ar žuvies kainos didesnės šešis kartus negu oficialiai leista.

Korupcija vienas kitą kaltina partijos viršūnėse sėdį asmenys. Taip pasidarė svarbiausia, kad visko trūksta. Pike apie ūkininkus atsiliepia geriau ir sako, jog jie ūkininkauja gerai, ir jų žemė derlinga, tik neturi pakankamai darbo rankų, trūksta mašinų, chemikalų, pinigų. Jau 10 metų, kai Hanojus visą savo potencialą skiria karui.

Dar viena bėda, kad Š. Vietnamas paskutiniuoju metu vis labiau izoliuojasi nuo savo sąjungininkų, Kinijos ir Sovietų Sąjungos, su kuriais politiškai vis mažiau sutaria.

Ispanija dar laikoma kolonialine valstybe

Madridas. — Su Portugalijos atsisakymu kolonijų, kolonializmas dar nesibaigia. Nekalbant apie patį didžiausią kolonialistą, Rusiją, prie tokių dar galima priskaityti Ispaniją. Ispanija tebeturi Afrikoje dalį Sacharos. Į tas žemes jau senokai dairosi kaimynai — Marokas, Mauritanija ir net Alžirija, kuri su Ispanijos Sachara susisiekia tik smailu kampu.

Teritorija ne taip maža, 73,000 kvadratinių mylių, bet gyventojų tebeturi apie 24,000, taigi vienas žmogus valdo tris mylias lekiojančio smėlio. Tikslaus gyventojų skaičius tačiau niekas negali žinoti, nes ten prisilaiko nomadai, ir jie pagal sezoninius pasikeitimus keliauja iš vieno krašto į kitą, iš vienos valstybės į antrą. Jie nepripažįsta nenužymėtų, nesaugojamų valstybių sienos, patys nežino, kuriai šaliai priklauso.

Ispanija žada pravesti referendumą atsiklausti klajoklių apie tolimensį šios teritorijos likimą, bet blogiausia, kad niekas iš ten gyvenančių nenori apie tai žinoti ir jiems nesvarbu, kas tuos negyvenamus plotus valdo, o jei būtų balsavimas, nebūtų kas balsuoja.

Pirma nepriklausomybė, paskui taika

LISABONA. — Portugalijos užsienio reikalų ministeris Mario Soares Zambijoj buvo susitikęs su Mozambiko partizanų vadu Samora Machel ir iš jo iš girdo, jog pirma Portugalija turi paskelbti jiems nepriklausomybę, tik tadajie nustos kariauti, o ne atvirkščiai.

LKB Kronika eina ir eis

(Iš LKB Kronikos Nr. 9)

Nepaisant valdžios represijų, "LKB Kronika" bus leidžiama ir ateityje. Ji nustos eiti tik tada, kai valdžia Bažnyčiai ir tikintiesiems suteiks bent tiek laisvės, kiek jos garantuoja TSRS Konstitucija.

Gerbiamus skaitytojus prašome ir toliau padėti rinkti "LKB Kronikai" medžiagą. Be Jūsų pagalbos, daugelis persekiojamos Bažnyčios gyvenimo faktų liks užmiršti.

"LKB Kronikai" netinka nekonkreti informacija ir netikslūs faktai. Tokios rūšies medžiaga nebus spausdinama. Kiekviena žinia, faktas ar įvykis, susiję su Katalikų Bažnyčios padėtimi, Tautos dabartimi, valdžios organų sauvale, represijomis ar kitokiomis diskriminacinėmis priemonėmis, turi būti kruopščiai patikrintas ,aiškus ir tikslus. Skaičiai, datos, pavardės, vietovardžiai ir kiti duomenys turi būti ypatingai aiškūs, teisingai užrašyti ir patikrinti. Laukiame informacijos.

1974 m. "LKB Kronikos" leidėjai. (E.)

SAN FRANCISCO. — Šio miesto ir visų aplink esančių ligoninių slaugės paskelbė streiką. Ligoninės sako, kad 25 proc. slaugių nestreikuoja, ir bėdos atveju ligonius aptarnauti galima.

Panovai iš Rusijos išvyks

MASKVA. — Michael McGuire "Chicago Tribune" korespondentas yra gavęs žinią, jog Leningrado Kirovo baleto žymi žvaigždė Valery Panov ir jo žmona Galina gavo leidimą emigruoti į Izraelį. Kova tęsėsi porą metų. Kai Panovas įteikė pareiškimą emigruoti, tuoj buvo atleistas iš baleto, buvo persekiojamas, tardomas, nuolat šaukiamas į miliciją. Galų gale jam vienam davė leidimą, bet žmonai — ne. Jis vienas atsisakė emigruoti. Žmonai vizos nedavė, teisindamiesi, jog jai emigruoti neleidžia jos motina. Tada Panovai parašė raštą Kosyginui, primindami sovietų konstituciją, kad tėvai turi teisę į vaikus tik iki 18 metų, gi jai yra 25.

McGuire norėjo susisiekti su jais ir patikrinti, ar tikrai jie išvyksta, bet jų rasti nepavyko. Panovas buvo Minsko ligoninėj, gydėsi nuo užsinuodijimo ir ten jam pareiškė, kad jis išvykęs nežinia kur, o Galina irgi negalavo ir buvo paguldyta Vilniaus ligoninėje. Jos draugai vilniečiai jam sakę, jog ji tokią žinią iš Leninrado tikrai gavusi, kad jiems šią savaitę viza bus duota.

Leidimas duotas greičiausiai dėl to, kad ir jų vardai buvo Nixono sąraše, kuriais buvo prašomas pasirūpinti, kai kalbėsis su sovietų bosais.

MASKVA. — Reuteris gavo žinią iš Panovo, kuris dabar yra pas sergančią žmoną Vilniuje, kad leidimas išvykti jam ir žmonai tikrai yra duotas, ir jiedu išskris po penkių dienų. Apie leidimą pranešė jam "Lietuvos oficialus asmuo".

Patricija pas tėvus negrįš

LOS ANGELES. — Patricija Hearst vėl atsiuntė įkalbėtą juostelę, iškeikė savo tėvus, sužieduotinį ir sakė, jog Symbiones eilėse pasiliks iki savo mirties. Dar prideda, kad ji "atgimė" gegužės 17, kai policijos apsupime ir užsidegus namui žuvo 6 SLA nariai. Paneigė spaudoje girdimus tvirtinimus, kad jai buvo "perplauti smegenys". Ji norinti gyventi, bet nebijanti ir mirti, nes gyvenimas su "kiaulėmis" Hearstais jai būtų nepakenčiamas.

OKLAHOMA CITY. — Šešta dienio vakare Oklahoma, Kansas ir dar kitas valstijas kamavo viesulai. Nuo viesulų žuvo mažiausiai 16 žmonių, o sužeistųjų buvo apie 200.

Viceprezidento būsimoji oficialioji rezidencija. Washingtone iki šiol šiame pastate rezidavo Karo laivyno operacijų viršininkas.

Istorinė nuotrauka. 1917 gruodžio 11 į Jeruzalę įžengia britų ekspedicinės kariuomenės vadas į išvaduotą iš turkų miestą

Nixonas į Vid. Rytus

WASHINGTONAS. — Šiandien prez. Nixonas pradeda kelionę į Viduriniuosius Rytus. Aplankys Egiptą, Saudi Arabiją, Siriją, Izraelį ir Jordaniją.

Kur dėti tiek laikraštininkų?

WASHINGTONAS. — Baltiesiems rūmams sudaro keblumų, kad su prezidentu Nixonu į Viduriniuosius Rytus nori keliauti 117 laikraštininkų armija. Į Maskvą nori keliauti dar daugiau — 150 žurnalistų ir kitokių komunikacijos specialistų.

Prancūzai vėl darys atominius bandymus

PARYŽIUS. — Nuo ryt dienos prancūzai uždarė bet kokį priėjimą prie Mururuo salų Paci fike, kur netrukus pradės atominius bandymus atmosferoje. Tie bandymai ore bus paskutiniai. Pradedant kitais metais, bandymus darys požemiuose. Tam tikslui Fangataufa salyne jau kasami labai gilūs, 4,000 pėdų tuneliai.

Reikia laukti, kad ir šiais metais kaimynai protestuos dėl bandymų. Pernai australai, zelandiečiai ir peruviečiai siuntė laivus į bandymų vietas ir tokiu būdu norėjo sutrukdyti.

KUALA LUMPUR. — Malezijos policijos inspektorius Abdul Hašim buvo nušautas miesto centre, kai jis važiavo automobiliu, o jo šoferis peršautas. Tai jau penktas aukštas policijos pareigūnas, žuvęs šiais metais. Vyriausybė kaltina dėl žudynių komunistų partizanus.

JERUZALĖ. — Izraelis iš Golan aukštumų traukiasi visu smarkumu ir iš sutarty pažymėtų vietų išsikraustys greičiau nei sutarta.

Palestiniečiai nenustos kariavę

KAIRAS. — Palestinos pabėgėlių organizacijų savaitę trukęs suvažiavimas Kaire pasibaigė. Tarp priimtų nutarimų svarbiausi bene du. Viename sakoma, jog išrinktai tarybai paveda ma elgtis pagal reikalą; jei bus reikalinga, taryba galės dalyvauti ir Genevos konferencijoj. Antroji rezoliucija įpareigoja palestiniečius ne tik tęsti kovą su Izraeliu visose jo okupuotose žemėse, bet ją suaktyvinti. Į tą sąvoką jeina ne tik 1967 metais okupuotos žemės, bet ir 1948, vadinas, visam Izraely.

Washingtonas. — Kongrese spekuliuojama, ką Gerald Fordas pasirinktų viceprezidentu, jeigu tektų būti prezidentu. Prieinama išvados, kad kviestų Melvin Laird, buvusį gynybos sekretorių, o jeigu tas nesutiktų, tai John Rhodes, Atstovų rūmų mažumos vadą.

Vienas iš daugelio Vinco Svirskio kryžių Kėdainių apylinkėje.

JAV - S. ARABIJOS KARINĖ IR EKONOMINĖ SUTARTIS

WASHINGTONAS. — Amerika ir Saudi Arabija šeštadienį pasirašė susitarimą, kuris gali reikšti naują erą tarp vadovaujančios pasauly pramonės šalies, Amerikos, ir didžiausio naftos tiekėjo. Sutartis vadinama neformali ekonominė ir karinė sąjunga, kaip rašo "Chicago Sun-Times".

Sutartį pasirašė Kissingeris ir Saudi Arabijos karaliaus brolis Fahd al Saud, hierarchijoje pirmas po valdovo. Amerika ir Saudi susitarė įsteigti dvi komisijas ekonominiams ir kariniams reikalams. Ekonominei pirmininkaus iždo sekretorius William Simon, karinei Robert Elsworth, Pentagono tarptautinės saugumo reikalų komisijos pirmininkas, buvęs Amerikos ambasadorius NATO.

Kaip ir kiekviena proga, Saud įspėjo, kad sutartis atsidurtų pavojuj, jeigu Amerika nepriverstų Izraelio pasitraukti iš visų užimtų žemių ir nebūtų išspręsta palestiniečių problema, jei nebūtų įsteigta Palestinos valstybė vakariniame Jordano krante.

Belaisviai buvo kankinami

JERUZALĖ. — Iš Sirijos grįžę belaisviai skundžiasi, kad sirai juos kankinę, mušę, ant galvos uždėdavo maišą, rankas surišdavę ir taip laikydavę kelias dienas. Kiti buvo izoliuoti ir lai komi vienutėse ištisus aštuonis mėnesius. Visi skundėsi badavę, ir niekas nesirūpino jų ligos metu.

Izraelis sako, kad jie sirus traktavę geriau nei tarptautinė konvencija reikalauja elgtis su belaisviais, bet sirai ir skundėsi, kad jie buvo mušami.

Naujas planas Sibiro eksploatacijai

MASKVA. — Visas milijonas sovietų gydytojų, inžinierių, ekonomistų, geologų, chemikų, fizikų ir kt. prakaituoja projektuodami didįjį Sovietų Sąjungos penkiolikmetį planą. Klausimas — ar pakaks žmonių šiam planui įvykdyti? Nuo to priklausys, kaip pasiseks išvystyti Sibiro turtų išnaudojimą ir pakelti krašto ekonominį suklestėjimą 1976-1990 m.

"1990 metuose komunistinė bendruomenė dar nebus įgyvendinta. Mes dar nebūsime taip toli nuėję, bet stovėsime prie pat komunistinės bendruomenės slenksčio. Bet kas tikra — tai daug žmonių gyvens tankiai apgyvendintose Sibiro srityse", sako to plano projektuotojai.

Tuo metu, kai Sov. Sąjungos europinėje dalyje žemės ištekliai eina prie galo, neaprėpiami turtai guli Sibire. Šis kraštas 6 mėnesius per metus sukaustytas ledu, o vasarą knibždėte knibžda moskitai. Taigi neviliojantis klimatas yra didelė kliūtis naftos, dujų, metalų, akmens anglies ir kitų mineralų eksploatacijai

Centrinis projektuotojas — Gosplan — Maskvoje mano, kad tų turtų eksploatavimui tik nedidelė grupė žmonių turės nuolatos gyventi Sibire. Reikia siekti sudaryti žmonių grupes, kurios tik laikinai vyktų dirbti į šias šiaurės sritis. Grupė mokslininkų yra užsiėmę "pagimdyti" robotus, kurie galėtų pakeisti žmogaus darbą ir sumažinti darbininkų skaičių Sibire.

Baimė, ar bus pakankamai darbo jėgos, liečia ne vien Sibiro šiaurę, bet ir visą Sov. Sąjungą.

A. T.

Pabėgo sovietų profesorius

TOKIO. — Sovietų profesorius Boris Redkin pagal pasikeitimo programą nuo 1972 dės tė Osakos universitete, Japonijoj. Rugpiūčio mėnesį jis turėjo grįžti į Rusiją, bet nuo ant radienio dingo iš savo buto. Paskui paaiškėjo, kad jis kreipėsi į japonų saugumą ir atsisako grįžti Maskvon, norėtų Amerikon. Laikinoji viza į Ameriką jam jau duota.

Japonijos ekonomija minuse

Tokijo. — Pirmą kartą per 20 metų Japonijos ekonominis augimas yra minuse. Ekonominio planavimo agentūra paskelbė, kad per pirmuosius tris šių metų mėnesius krašto ekonominis augimas skaičiais rodo 2.4, bet paėmus realią padėtį, infliaciją, augimas lygus minus 5 procentus.

RICHMOND, Va. — Federacinis teismas nerado reikalo įsimaišyti į aukštesniosios mokyklos baigimo ceremoniją ir atidarymo iškilmėse uždrausti kal bėti invokaciją. Teismui tokį skundą buvo įteikę trys mokiniai, remdamiesi, jog tai nesuderinama su Konstitucijos numatytu Bažnyčios ir valstybės atskyrimu.

TEL AVIV. — Izraelio pasienio sargybos susišaudė ir nušovė keturis palestiniečius partizanus, įėjusius iš Libano. Buvo ginkluoti rusiškais ginklais.

WASHINGTONAS. — Apeliacinis teismas išaiškino, kad užrekorduotas balsas į juostelę negali būti įrodymu teisme, to vieno nepakanka. Teismo bylose užrašytas balsas buvo pradėtas naudoti nuo 1966. Išaiškinimas kol kas galioja tik District of Columbia, bet jis gali lengvai būti priimtas ir kitose Amerikos valstijose.

ALBUQUERQUE, N. M. — Keturi Californijos motociklistai buvo pripažinti kaltais ir nuteisti mirties bausme, kad vasario 8 motely užpuolė ir užmušė vieną studentą.

KALENDORIUS

Birželio 10: šv. Getulijus, šv. Maksima, Vainius, Viligailė.

Birželio 11: šv. Barnabas, šv. Rozelina, Dainius, Aluona.

Saulė teka 5:16, leidžias 8:24.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, galimas lietus, kiek vėsiau, apie 70 laipsnių.

LIETUVIAI CALIFORNIJOJE

JAUNIMO ANSAMBLIS

Onos Razutienės vadovaujamas Lietuvių Bendruomenės Jaunimo ansamblis Los Angeles, Calif., šiemet švenčia 25 gražaus veikimo metus! O. Razutienės įkurtas 1949 metais ir jos iki šiol vadovaujamas! Ansamblyje yra dalyvavę šimtai lietuvių jaunuolių.

25-kerių metų prisiminimui minėtas ansamblis, pasikvietęs iš kitų miestų lietuviškus ansamblius, 1974 m. birželio 30 d. garsiame Hollywood Palladium, iš kurio kartais per televiziją rodoma Lawrence Welk orkestro programa, rengia didelę lietuvių tautinių šokių ir dainų šventę, kurioje dalyvaus apie 200 lietuvių tautinių šokių ir dainų dalyvių.

Visi lietuviai kviečiami dalyvauti toje didelėje ir reikšmingoje Los Angeles, Calif. lietuvių šventėje. Vieta ir laikas birželio 30 d., 3 val. 30 min., Hollywood Palladium, 6215 Sunset Blvd., Hollywood, Calif.

Bilietai nuo 15 dol. iki 3 dol. Kaliforniečiai bilietus gali gauti paskambinę tel. 661-0041 arba 394-8916. Toliau gyvenantieji gali rašyti Onai Razutienei adresu: 3767 Aloha St., Los Angeles, Calif., 90027, tel. 661-0041.

Į šią lietuviškų šokių ir dainų jaunimo šventę verta pakviesti ir užsieniečius.

Alg. G.

ŠAULIŲ ŠAUDYMO IŠKYLA

Š. m. gegužės 18 d. 9 val. ryto, šeštadienį, J. Daumanto šaulių kuopa surengė išvyką į kalnus, kur pravedė pirmąs pavasario šaudymo pratybas kariškais ir sportiškais šautuvais PRIZIER PARK'E, apie 75 mylios nuo Los Angeles.

Šauliai ir jauniai (kandidatai) rinkosi prie Villa "Trakai" ir pajudėjo automobiliais į vakarus Golden State greitkeliu. Po gerokos valandos važiavimo pasiekėme vietą ir apsistojome apsupime aukštų kalnų. Diena buvo labai šalta ir Palmdale apylinkėse dar matėsi sniegas kalnagūbriuose. Nors ir šaltą dieną šaulių būrys taisyklingai pasiruošė šaudymui kariškais šautuvais gulomis, stačiomis, apie 300 pėdų atstume nuo taikinio. Jauniai gavo po 7 šov., o vyresnieji po 5.

Jauniai pasiekė šiuo rezultatus: Julius Žukas 77 taškus, Kęstutis Kantas 72 taškus, Vincas Skirius 70 taškų, Paškauskas 69 taškus ir Tomas Stančikas 68 taškus. Vyresnieji šauliai. A. Galdikas 53 taškus, Vl. Gilys 52 taškus, Br. Stančikas 48 taškus, Br. Gieda 42 taškus, K. Karuža 39 taškus.

Jauniai buvo nuo 17 iki 19 m. amžiaus. Jie pasižymėjo geru taiklumu ir surinko daugiau taškų negu vyresnieji šauliai. Jiems vadovavo jaunimo ir sporto vadovas Br. Stančikas.

Gerai pavyko pirmi pavasario pratimai su kariškais ir sportiniais šautuvais. Galvojame ateityje pasiruošti geriau ir dažniau padaryti išvykas į kalnus.

Kazys Šešupė

"Vakarų vaikai" (iš k. į d.): Audra Pažemėnaitė, Galina Kungytė, Tomas Laurinaitis, Alexandra Frazer, mok. Danutė Janutienė, Tamara Mačiulytė, Robis Saliamonas, Ilona Saliamonaitė, Kęstutis Šliupas, Dalia Laurinaitytė. Priekyje akordeonistas Renius Pažemėnas. Trūksta Roberto Šukelio. Nuotr. Laimos Balukaitės

PAVASARINIS RADIJO KLUBO BALIUS

Los Angelėj didžiausias sujudimas ruošti parengimus, minėjimus, balius paprastai būna po vasaros. Tuo metu, jei kuris rengėjas iš anksto neįsiregistruoja eilėn, tai laisvo šeštadienio ar sekmadienio jau negaus. Toji eilė vyksta pusėtinai tvarkingai. Rengėjai visada vengia vieni kitiems konkuruoti. Kai vieni ką ruošia, kiti tuo pačiu metu nebent tik atsitiktinai ką padaro. Kiek laisvesnis būna pavasario sezonas.

Jau tradicijon įėjęs paprotys, kad Los Angeles Radijo klubas ruošia vadinamą "Pavasario žiedų" balių, kuris šiemet įvyko gegužės 25 d. Tai berods paskutinis balius Los Angelėj prieš vasaros atostogas. Publikos prisirinko apypilnė Šv. Kazimiero parapijos salė. Pati salė buvo labai skoningai išpuošta įvairiaspalvėmis gėlėmis. Tai Dalios Jasiukonienės menas ir triūsas. Klubo naujai įsigytos drobinės staltiesės taip pat žydėjo gėlėmis. Šiuo kartu balius buvo pradėtas vaišėmis, o po to sekė koncertinė dalis. Radijo klubas "savo etatuose" turi šaunią dainininkę Stasę Pautenienę, kuri yra ir radijo programų vedėja. Ji nuotaikingai padainavo keletą dainų ir arijų, kurių romantiškumą liudija jau pats jų pavadinimas: Mano meilė, Ar tu atsiminsi, Meilės istorija. Solistą Antanas Pavasaris, kaip Venezuelos operos solistas, labiausiai jaučiasi "kaip namie", užtaukdamas kurią nors ariją ispaniškai. Šį kartą dainavo tik lietuviškai, bet publika privertė padainuoti ispaniškai Granadą. Pianistė Raimonda Apeikytė meistriškai palydėjo dainininkus. Programą nuotaikingai pravedė Violeta Gedgaudienė. Po to buvo vaišės. Danutės Kaškelienės suorganizuotas gausus darbščių ir labai sumanių ponių nemažas būrelis plušo virtuvėje. Dauguma iš jų ne tik pačios dirbo, bet ir produktus sunešė — aukojo. Tai buvo — Iz. Simokienė, O. Micpovilienė, V. Dudorienė, O. Motiekienė, E. Vasiliauskienė, E. Kupinskienė, O. Kantienė, A. Mironienė, B. Venskienė, A. Janulaitienė, J. Juodelienė, S. Vizgirdienė.

Ištroškusius rūpestingai guodė "šatais ir šiltais" gėrimais M. Strupas ir J. Gedmintas, o salės kampe V. Kaškelienė turėjo įsirengusi patrauklų kokteilių stalą. Šokiams taktą vedė lietuvių pamėgta suomių jaunuolių kapela. Burtų keliu padalinta dovanų. Paruošė O. Macėnienė, o pravedė Vl .Šimoliūnas. Dosnūs radijo rėmėjai buvo gausiai suaukoję fantų, tad ir laimingųjų susidarė gana apsčiai.

Los Angeles radijo klubo pirmininko Vlado Gilio gražiu įvadiniu žodžiu pradėtas balius praėjo labai gražiai. Tokie baliai paprastai turi gilesnį tikslą. Jais kartu siekiama sustiprinti ir institucijos veiklą finansiškai. Iš visko buvo matyti, kad šiuo kartu abi pusės, tiek baliaus dalyviai, tiek klubo iždininkas J. Vaitkus buvo patenkinti. Čia paminėtina dar ir Apolinaro ir Vidos Sajų pridėta šimtinė.

J. K-nis

Los Angeles Jaunimo ansamblis. Nuotr. L. Kanto

LIETUVIAI AMER. SPAUDOJ

San Jose News laikraščio korespondentas Jim Choate rašo savaitinį straipsnį apie tautybes ir bal. 8 d. paskyrė visą puslapį lietuviams. S.F. S. B. valdybos nariai Algis Gumauskas, Rūta Laurinaitienė ir Onutė Vindašienė pateikė jam žinių apie lietuvių kalbą, papročius ir apie Lietuvos istoriją. Danutė Janutienė padėjo suruošti rankdarbių, gintaro ir spaudos parodėlę. Korespondentas parašė lietuviams palankų ir įdomų straipsnį, nors ir su "spelling" netikslumais vietose. Taip pat įdėjo keletą nuotraukų: vieną moterų su tautiniais rūbais ir vieną valdybos narių su eksponatais.

GINA ČAPKAUSKIENĖ SAN FRANCISKE

Jaukioje salėje S. F. priemiestyje San Mateo gegužės 4 d. susirinko apylinkių lietuviai, išgirsti viešnios iš Kanados Ginos Čapkauskienės ir pasilinksminti S. F. Liet. Bendr. pavasario baliuje. Giną, ką tik grįžusią iš labai pasisekusios bet varginančios kelionės į Australiją ir dar atlikusią koncertą Los Angeles, linksmą ir pilną energijos, pristatė L. B. valdybos narė Rūta Narakas. Solistė padainavo: Vedrai carino "Don Giovanni" — W. A. Mozart, Der Hoelle Rache "Die Zauberfloete" — W. A. Mozart, La Pastorella delle Alpi — G. Rossini. Dainos gimimas (žod. H. Radausko) — B. Budriūno, Nemunėlis (žod. J. Baltrušaičio) — J. Stankūno, Meilės sapnas (daina be žodžių) — G. Gudauskienės, Lakštingalos giesmė (žod. P. Babicko) — V. Kuprevičiaus. An, Je veux vivre "Romeo et Juliette" — C. Gounod, Caro nome "Rigoletto" — G. Verdi, Sempre libera "La Traviata" — G. Verdi.

Ginai akompanavo pianistė Raimonda Apeikytė, kurios gabumus solistė ir kiti lietuviai dainininkai teisingai aukštai įvertina. Publika buvo sužavėta. Ypatingai jautriai solistė interpretuoja Budriūno "Dainos gimimas". Ta daina ne vienam paliko gilų įspūdį. Solistę ir matyti ir girdėti yra malonumas: graži laikysena scenoje ir grakštūs. neperdėti judesiai. Taip pat labai džiugino aiškus lietuviškų ir kitų kalbų dainų žodžių tarimas.

Po koncerto buvo vakarienė ir šokiai. S.F. L.B. apyl. pirmininkas šiais metais yra Algis Gumauskas, vicepirm. Donatas Grebliauskas. Kiti valdybos nariai yra Rūta Laurinatienė, Rūta Narakas ir Ona Vindašienė.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS KLUBO VEIKLA

Los Angeles L.M.K.F. narių nėra daug, bet skyrius gražiai veikia.

Malonu, kad neseniai, Los Angeles L.M.F.K. skyriaus valdyba gavo išsamų laišką iš Murray Seeger, "Los Angeles Times" korespondento Maskvoje. Mr. Seeger, dėkingas už mūsų įvertinimą ir dėmesį, už jo atliktą darbą ir labai atsiprašo už pavėluotą atsakymą, nes jo įstaiga tiesiog užversta laiškais sąryšium su tais straipsniais. Mr. Seeger pažymi, kad nežiūrint visų sunkumų ir nemalonumų, jis jaučia didelį pasitenkinimą, pats pamatęs ir aprašęs tuos drąsius žmones, kurie taip atkakliai siekia savo laisvės. Kartu reiškia viltį, kad tas, kuris jį pavaduos, irgi supras pavergtų tautų sunkią padėtį.

Šiuo metu L.M.P.K. valdybą sudaro: K. Mattis-Matijošaitienė — pirmininkė, O. Motiejūnienė — vicepirm., B. Skirienė — I-ji sekr., B. Šimkienė — II-ji sekr., J. Radvenienė — ižd., N. Sakalauskienė — korespondentė, E. Vyšniauskienė — kandidatė.

Nora S.

Mūsų kolonijose

Worcester, Mass.

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

Worcesterio LB apylinkės valdyba birželio 16 dieną, sekmadienį, rengia tragiškųjų birželio įvykių minėjimą. Rytą 10 v. šv. Mišios šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Dalyvauja organizacijos su vėliavomis. Po pietų 3 val. Piliečių klube, 67 Vernon St., tolimesnė minėjimo dalis, šių liūdnų įvykių paskaita ir programa. LB apylinkės valdyba kviečia visas organizacijas ir atskirus asmenis gausiai dalyvauti pamaldose ir minėjime. Birželio 16 d. mūsų kolonijoje paskirkime kankinių prisiminimui ir dalyvaukime pamaldose.

Aušros Vartų parapijos bažnyčioje taip pat už visus kankinius tą pačią dieną bus aukojamos šv. Mišios.

J. M.

Racine, Wisc.

TRAGIŠKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIU MINĖJIMAS

Birželio mėnuo tapo pats skaudžiausias mūsų tautos istorijoje. 1940 m. Lietuva buvo okupuota, 1941 m. keturiasdešimt tūkstančių lietuvių buvo išvežti į Sibirą kančioms ir mirčiai, 1944 m. prasidėjo galutinė bolševikų okupacija ir keliasdešimt tūkstančių lietuvių apleidome savo tėviškes, savo ūkius, darbus, tarnybas ir gimines, pasirinkdami tremtį ir nežinią.

Šias liūdnas sukaktis paminėti ir savo nepalaužiamą nusistatymą — kovoti visomis galimomis priemonėmis prieš rusiškąjį okupantą, išreikšti, ALT-os Racine ir Kenoshos skyriai ruošia birželio įvykių minėjimą birželio 16d. 4 val. p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje, Racine Wis.

Paskaitai yra pakviestas inž. Romas Kaparas, LB centro valdybos vicepirm. jaunimo reikalams.

Meninę programos dalų atliks Reginos Ditkienės vadovaujamas Waukegan-Racine moterų sekstetas "Viltis".

Po programos svečiai bus pavaišinti namų gamybos skanėstais ir kavute.

Šv. Mišios už Sibiro kankinius bus atnašaujamos Šv. Kazimiero bažnyčioje tą pat dieną 9:30 v.r.

Visi Racine, Kenoshos ir aplinkinių kolonijų lietuviai, kuriems yra brangus Tautos Kankinių atminimas pamaldose ir minėjime kviečiami skaitlingai dalyvauti.

Valdybos

BELGAI PAS POPIEŽIŲ

Popiežius Paulius VI specialioje audiencijoje priėmė Belgijos krikščionių darbininkų profesinių sąjungų konfederacijos 30 atstovų. Ta proga Paulius VI iškėlė katalikų pasauliečių uždavinius, profesinių sąjungų pagalbą tarnaujant darbo žmonių gerovei. Kiekvienos kolektyvinės veiklos, taigi ir darbininkų profesinių sąjungų pagrindinis uždavinys yra siekti pilno ir visuotinio žmogaus tobulėjimo.

Audra Pažemėnaitė ir Tedis Perlas repeticijos metu. Nuotr. L. Balukaitės

FRANK'S TV and RADIO, INC.
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
3240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST. CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays. Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $22.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00. Canada $22.00. Foreign countries — $23.00

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

Tel. — 925-3388
DR. S. GEŠTAUTAS
Nervų, emocinės, šeimos problemos
2624 West 71st Street
Valandos pagal susitarimą

DR. REGINALD CIENKUS
TEL. — 788-3980
GYDYTOJAS CHIROPRAKTIKAS
6230 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill.
Pirmad., Antrad., Ketv. ir Penktad. 9 val. ryto iki 12 val. dieną ir nuo
Šeštadieniais 8:30 - 12 val. dieną
Emergency tel. — 788-3981
2 val. popiet iki 8 val. vakaro.

PR 8-3229-4
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet, antrad., penkt. 1-5, treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9: antrad. ir penktad. 10—4, šeštad 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak., šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta.

DR. NINA KRAUCEL KRIAUČELIONAITE
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2750 West 71st Street
Tel. 776-3717, neatsiliepus skambinti 846-3900. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketv. ir penkt. nuo 3 iki 7 val. p. p.
Tik susitarus.

Tel. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
ofisai:
111 N. WABASH AVE.
4200 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketv. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak. antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — Iš anksto susitarus.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Kolonijoms nykstant

TEBEBUJOJA SOVIETINIS KOLONIALIZMAS

Antrasis pasaulinis karas, pareikalavęs iš žmonijos milžiniškų aukų, didžiulių turto nuostolių, atnešęs naują vergiją visai eilei tautų, turėjo tą gerą ypatybę, kad, jam baigiantis, baigėsi ir Vakarų kraštų kolonialinė sistema. Sugriuvo D. Britanijos, Prancūzijos, Italijos, Belgijos, Olandijos, Ispanijos kolonialinės imperijos, tvėrusios šimtus metų. Ant šių imperijų griuvėsių kūrėsi ir tebesikuria naujos valstybės. Vienos jų didžiulės — savo gyventojus skaičiuoja dešimtimis milijonų, kitos mažos. Laisvę ir nepriklausomybę gauna ir labai maži kolonialiniai kraštai, kurių gyventojai tik keliais tūkstančiais skaičiuojami.

Ne visi naujieji kraštai yra pribrendę valstybiniam gyvenimui. Tačiau vakariečiai laisvę duoda net valstybiškai nepribrendusiems kraštam. Daugelis naujų nepriklausomų valstybių nesugeba tvarkytis: neturi nei patyrusių vadovų, nei ekonominių resursų, nei valstybinio gyvenimo tradicijų. Tačiau niekas dėl to nepeikia nei laisvę davusių, nei laisvę gavusių šalių. Naujosios valstybės mokosi būti nepriklausomos ir išmoksta.

*

Esame paskutinių vakariečių kolonijų žuvimo išvakarėse. Atrodo, kad seniausia Portugalijos kolonialinė imperija gyvena paskutines savo dienas. Šis, palyginti, nedidelis kraštas, užimąs tik 35,553 kv. mylių plotą, su 9,7 milijonais gyventojų, valdė septynias kolonijas, kurių teritorija siekė daugiau kaip 800, 000 kv. mylių plotą, su 14,5 mil. gyventojų.

Portugalų kolonialinė imperija yra labai sena. Imperijos kūrimas prasidėjo XIII - XIV amžių sąvartoje. Taigi Portugalija bus seniausias kolonialinis kraštas po senovės normanų. Kolonialinės sistemos Afrikoje kūrimą jie pradėjo jau 1415 m. ir išlaikė ją ligi mūsų dienų.

Atvirai šnekant, portugalų kolonializmas buvo šio amžiaus gėda. Nė viena save gerbianti šalis Portugalijos nerėmė ir negyrė. Prieš 10 - 13 metų Portugalijos kolonijose Afrikoje, ypač Mozambique, Gvinėjoje ir Angoloje prasidėjo sunkūs, ilgi ir žauriūs išsilaisvinimo karai, kuriuos vedė vietiniai gyventojai.

*

Vakarų Europos kraštai buvo kolonistų pusėje ir kolonijų išsilaisvinimo kovas rėmė. Tačiau kolonistai daugiausia kovojo Sovietų teikiamais ginklais, nors patys į komunizmą nėra linkę.

Pagaliau ir pačioje Portugalijoje laimėjo tie žmonės, kurie nebematė prasmės toliau išlaikyti kolonialinę imperiją. Po nekruvino perversmo valdžios vairas atiteko į kariškių rankas, kurie jau seniau buvo apsisprendę negarbingą karą su laisvės trokštančiais vietos gyventojais užbaigti garbingu jų nepriklausomybės paskelbimu.

Vakarų Europos spauda skelbia, kad šiuo metu Londone Portugalijos užsienio reikalų ministeris Soares derasi su kai kurių kolonijų išlaisvinimo vadais dėl tolimesnio kolonijų likimo. Visi duomenys rodo, kad Portugalijos kolonijos greitai bus laisvos ir nepriklausomos valstybės. Tūkstančiai portugalų, gyvenančių kolonijose, jau dabar prašo juos grąžinti į senąją tėvynę, kiti nekantriai prašo Pietų Afrikos valstybės įvažiavimo vizų.

Tiesa, teisė ir laisvė triumfuoja: paskutinė kolonialinė imperija baigia savo dienas. Už kolonijų išlaisvinimą kovoja ir Sovietai.

*

O tačiau iš tiesų Sovietų Sąjungai nėra ko džiaugtis. Išsivadavus Portugalijos kolonijom, Sovietai liks vienintelė pasaulyje kolonialinė valstybė, imperija. Sovietai tariamai kovoja už pavergtų tautų laisvę, lyg ir užmiršdami, kad jie patys yra pavergę 122 tautas, pavertę jas kolonijomis ir nė vienai jų nesiruošia suteikti nepriklausomybės.

Sovietų Sąjunga visą eilę stambių kolonijų paveldėjo iš carinės Rusijos. Nė vienai tautai jie nedavė laisvės. Atvirkščiai, koloninę imperiją plėtė. Štai kaip viskas tai vyko.

1919 m. jie prisijungė Gudiją ir Ukrainą, 1920 m. Gruziją, Azerbaidžaną, Armeniją, 1922 m. didžiulę Tolimųjų Rytų provinciją, 1939 m. rytinę Lenkiją, 1940 m. dalį Karelijos, Ladogos ežero sritį, kai kurias suomių salas. 1940 m. — Estiją, Latviją, Lietuvą ir Besarabiją su Bukovina. Pagaliau po II pasaulinio karo 1945 m. — Rytinę Karelią, Petsamo sritį, Mažąją Lietuvą, Karpatų Ukrainą, Pietų Sachaliną ir Kurilų salas. Į Sovietų imperiją dominijų teisėmis buvo įjungti šie kraštai: Lenkija, Bulgarija, Rumunija, Čekoslovakija, Rytų Vokietija, Vengrija. Sovietų įtakoje atsidūrė kai kurie kraštai Azijoje ir net prie Amerikos krantų esanti Kuba. Vargiai jau kada pasaulio istorijoje buvo kita kuri tokia didelė kolonialinė imperija, kaip Sovietų Sąjunga.

*

Pasaulinė spauda, palyginti, daug rašė ir teberašo apie baigiančią savo dienas Portugalijos kolonialinę imperiją. Tai gera ir teisinga. Reikia pagirti tuos portugalų vadus, kurie, paėmę į savo rankas valdžios vairą, ieško būdų, kaip būtų geriau ir tiksliau suteikti kolonijoms laisvę.

Tačiau ne visada pasaulinė spauda tiksliai ir teisingai informuoja savo skaitytojus apie paskutinę ir didžiausią pasaulyje kolonialinę valstybę — Sovietų Sąjungą. Kalbėti diplomatiniuose sluoksniuose apie pavergtas tautas ir jų išlaisvinimą nūdien ne madoje: tokios kalbos galėtų pakenkti "koegzistencijos ir gero sugyvenimo politikai".

Mums truputį keista, kad net R. Nixonas, laisvę mylinčiojo didžiausio pasaulyje krašto prezidentas, ruošdamasis savo nereikalingai kelionei į Sovietų Sąjungą, neužsiminė apie savo pastangas užtarti kenčiančias pavergtas tautas, lyg tokių nebūtų. Tiesa, jis paminėjo Sovietų Sąjungos žydus. Tai labai gerai, nes žydai Sovietuose yra neteisingai traktuojami ir skriaudžiami. Tačiau prezidentas R. Nixonas ir jo patarėjai, tur būt, labai gerai žino, kad 120 kitų tautų Sovietų imperijoje yra nepalyginamai daugiau persekiojamos ir kankinamos, kaip žydai. Sveikindami prezidento pastangas padėti Sovietų žydams, mes norime prašyti prezidentą pasikalbėjimų metu iškelti ir kitų Sovietų pavergtų tautų, jų tarpe ir lietuvių, laisvės klausimą.

b. kv.

NAUJAS CANTERBURY ANG. VYSKUPAS

Yorko anglikonų arkivyskupas daktaras Donald Coggan yra paskirtas naujuoju Didžiosios Britanijos anglikonų Bažnyčios vyriausiuoju vadovu ir Canterbury arkivyskupu. Arkivyskupas Coggan perims anglikonų Bažnyčios vadovavimą lapkričio 16 dieną iš dabartinio Canterbury arkivyskupo daktaro Ramsey, kuris, sulaukęs 70 metų amžiaus pasitraukia iš pareigų. Arkivyskupas Coggan yra 64 metų amžiaus ir yra pagarsėjęs Švento Rašto studijomis. Naująjį Canterbury arkivyskupą pasveikino Anglijos katalikų Bažnyčios Primas kardinolas Heenan iškeldamas jo nuopelnus.

Politiniai Indijos klystkeliai

Vyriausybės klaidos, karai, badas ir atominiai ginklai

B. JABLONSKIS

Indija turi įvairių žaliavų, kurių pakanka ekonomijai ir gerovei vystyti iki tokio laipsnio, kad ji pakeltų krašto gerovę ir pašalintų badą. Turi geležies rūdos, mangano, sidabro, aukso, boksito, koalino, gipso, natūralių dujų ir žibalo.

Dideliame Indijos žemyne yra lygumų, kurias dažnai kamuoja sausros, slėnių ir aukščiausių kalnų. Dažniausiai kalnai slepia įvairių žaliavų ir kitų žemės turtų. Jei juos patyrinėtų specialistai su naujomis technikos priemonėmis žaliavoms atidengti, galimas daiktas, kad surastų daugiau žaliavų.

Įvairios klimato sąlygos leidžia auginti maistinius augalus: ryžius, kviečius, cukrines nendres, kukurūzus, bulves ir daržoves. Tropikinio klimato srityse auga tropiniai vaisiai. Deja, kai kuriose vietose nėra lietaus ištisus metus. Tada sausros sunaikina daug pasėlių ir augmenijos.

Išskyrus menkas drėkinimo priemones, ligi šiol valdžia neparodė jokių pastangų įrengti tokioms vietovėms drėkinti modernias priemones ar padidinti kanalų skaičių. Jei neturi šios srities specialistų ir modernių drėkinimo priemonių, turėtų bandyti jų įsigyti iš užsienio.

Pasėlius naikina ir "šventosios karvės," kurių yra apie 2 mil. Indų tikyba draudžia karves piauti. Negalima jų ir iš pasėlių pašalinti, kai jos juos naikina ir trypia. Ne tiek daug suėda, kiek paėdusios sutrypia. 1971—72 metų sausros tiek daug sunaikino derliaus, kad 1973 m. Indiją ištiko badas. Valdžia, atrodo, per daug nesirūpina dėl bado ir žmonių mirties, nes Indija turi aukščiausią metinį gimimų skaičių.

Nuostolingi karai

Po II pasaulinio karo atgavusios nepriklausomybes valstybės ėmėsi karų. Iš jų neišsiskyrė ir Indija. Net kelis kartus buvo susikibusi su Pakistanu dėl Kašmiro ir Bengalijos. Buvo priversta gintis nuo ją užpuolusios kom. Kinijos. Sukurstė bengalų revoliuciją, jo sukilėlius rėmė ginklais ir pagaliau puolė ten esančias silpnas Pakistano jėgas. Karas baigėsi Indijos pergale, bet padidino prarają tarp Indijos ir Pakistano.

Šis karo žygis nuvedė Indiją į Maskvą ieškoti ginklų pagalbos. Žinoma, Kremlius skubiai pardavė pasenusių ir išeinančių iš apyvartos ginklų. Gavo už juos ne tik gerą kainą, bet ir bazių Sovietų laivams Indijos vandenyno uostuose. Ši prekyba dar daugiau Indiją paskandino skolose. Ginklų sandėris suteikė progą Sovietų laivams viešpatauti Indijos vandenyne ir grasinti laisvųjų valstybių laivams.

Kodėl pagalba buvo nutraukta

Nuo 1951 iki 1971 m. JAV buvo suteikusios Indijai 10 bil. dol. paskolą. Tai didžiausia suma, kuri kada nors buvo paskolinta kitai valstybei. Beveik pusė paskolos buvo skirta žemės ūkiui, pramonei vystyti ir elektros generatoriams pirkti. Likusioji dalis buvo naudojama papigintomis kainomis pirkti iš JAV kviečių.

Kažkieno sukurstyti ar gandų paveikti Indijos žmonės pradėjo paskolą smerkti. Atrodo, svarbiausias kaltininkas buvo Indijos valdžios pareigūnai, nes jie nesugebėjo jos žmonėms teisingai paskirstyti. Jie užpylė ant vietos ir užsienio komunistų propogandos malūno daugiau vandens šiai sunaikinti. Šie kaltinimai, kurie iškilo dėl dalytojų kaltės, pavirto priešamerikietiška liga, kuri vis sunkino JAV — Indijos santykius ir dalintojų pastangas susidoroti su pagalbos paskirstymu.

Pagaliau atsirado tikrasis propagandos kaltininkas. Jis paaiškėjo, kai Indijos valdžios pareigūnai nuvyko į Maskvą ieškoti ginklų. Kremliaus vadai ėmė paskolą smerkti ir reikalauti nuo jos atsisakyti. O Indijos 3 metų išvystymo planą siūlė sutapatinti su tokiais pat Sovietų planais. Pasiūlymas nepatiko Indijos parlamentui ir nepalankiai buvo sutiktas.

Ne nuo to galo pradėjo

Indija, išsprogdinusi atominę bombą, pradėjo aiškintis, kad atominė jėga tebus naudojama vien energijai išgauti. Kodėl pradėjo nuo atominės bombos, kai yra daugiau valstybių, naudojančių atominę energiją savo reikalams, bet nė viena nepradėjo nuo atominės bombos. Atominius reaktorius ir gaunamą iš jų energiją naudoja vidaus reikalams.

Ar kas nors galėjo patikėti tokiu Indijos pranešimu? Jos kaimynai, prieš kuriuos yra kariavusi kelis kartus, tuo netiki. Visi žino, kad Indija jau turi atominę bombą ir ginkluosis toliau branduoliniais strateginiais ginklais.

Labiausiai susirūpino Pakistanas, Japonija ir kiti. Pakistano vyriausybė pareiškė, kad bandys savo karines jėgas atominiais ginklais apginkluoti. Ji turi pagrindo, nes tarp Indijos ir Pakistano jau nuo seniai yra įsišaknijusi tokia neapykanta, kad kiekvieną momentą gali išsiveržti karas. Tik ką pasirašyta sutartis neturi didelės vertės.

Atnaujinama nutrauktoji pagalba

Atominės bombos išvystymas nutraukė nuo Indijos žmonių burnų duonos kąsnį ir kitų poreikių lėšas. Sausros galutinai Indiją paklupdė. Teko vėl kreiptis pagalbos į JAV, nes jos aruodai visada atviri badaujantiems žmonėms gelbėti.

Tolimųjų Rytų "Economic Review", leidžiamas Hong Konge, rašė, kad Indijos politikai niekaip nesugebėjo anksčiau gautą 10 bil. dol. paskolą žmonėms padalyti. Jis kelia klausimą, ar atnaujinta pagalba bus protingiau naudojama. Be to, primena, kad Indijoje yra tokių reiškinių, kurių nesugeba nei New Dehli, nei Kalkutos, nei Bombėjaus vadovai sutvarkyti.

Washingtono bendradarbis E. Neilan pastebėjo, kad ankstybesnis Indijos poelgis su pagalba sukėlė daug kartėlio ir ginčų. Derybos dėl naujos paskolos nebuvo lengvos, nes jos padarinius nedaug juto eilinis Indijos pilietis — daugiausia jos reikalingas. Nepaisant šių reiškinių, Washingtonas gailisi Indijos badaujančių žmonių ir skiria 75 mil. dolerių. Jie bus naudojami maistui, sveikatos reikalams, šeimų poreikiams ir namų statyboms.

Neilan pasakė, kad atsitiktinis Indijos lankytojas, kuris lanko žavingus miestus, senovines auksu išpuoštas šventyklas bei gamtos grožį Kašmire ir kalnus, pagalbos įtakos nedaug temato. Yra kiek padaryta pažangos pramonėje ir žemės ūkyje, bet ji matoma tik spaudos statistikose.

— Pasaulyje 800 mil. žmonių, arba ketvirtadalis pasaulio gyventojų, kenčia nuo maisto trūkumo.

VIENAS IŠ ŠEŠIŲ

Žymiųjų vardų galerijoj (2)

VYTAUTAS VOLERTAS

Virš laiko ir minios

Daugelis mūsų pažįstame JA Valstybių lietuvių išeivijos paskutinių dešimtmečių gyvenimą. Gal savo patirtimi ar iš spaudos, pasakojimų. Nevartę dokumentų ir sunkiai nekamuodami atminties, atskirsime bent šias virš laiko ir minios iškilusias pavardes: Leonardo Šimučio, dr. Pijaus Grigaičio, Antano Olio, prel. Jono Balkūno, Juozo Bačiūno ir Stasio Barzduko (čia liečiami tik JAV ryškieji lietuviai visuomenininkai).

Ne visi juos vienodai vertina, tačiau turi ir turės vertinti, apie juos yra kalbama ir bus kalbama. Aukštus stulpus užkliudo kiekvienas sveikos akies žvilgsnis. Nors gal mato iš skirtingos pusės, bet mato. Šiuo laiku dar esame tų žmonių darbų sukeltų įspūdžių įtakoje, gal net patys kokiam verpete pasisukome, tad apie įspūdžius ir tegalima kalbėti. Bet šios asmenybės nėra trumpalaikiai žiburiai, jas stebime daugelį metų. Buvo kada žavėtis ir nusivilti; pritarti ir prieštarauti; girti ir patylėti. Visada žmonių darbuose yra svyravimų, bet turime spręsti ne pagal iškilimus ar klonelius. Kai nuomones lemia visuma, įspūdžiai įgauna vertę.

A. Olio man neteko matyti. Iš likusių penkių dr. P. Grigaitį sutikau vieną kartą, du kartus pasikeičiau laiškais. L. Šimutį pažinau per bendradarbiavimą Drauge, turėjau progų bent po pusvalandį pasikalbėti. J. Bačiūną matydavau PLB seimuose ir kituose suvažiavimuose, trumpai pasikeisdavau mintimis. Panašiai yra su prel. J. Balkūnu. Tik su juo dažniau būdavau JAV LB tarybos sesijose, tekdavo drauge pietus suvalgyti, kartu dalyvavau dviejose delegacijose. St. Barzduką iš tolo matydavau mano lankytos gimnazijos koridoriuose ir, kaip jaunesnis talkininkas, dažnai susidurdavau JAV LB darbuose. Giminystės nebuvo nė su vienu. Kaimynystėje negyvenau. Šie asmenys man yra tik mūsų visuomeninio gyvenimo atsparos.

Ant pasaulėžvalgų ramsčių

Carų užguitoje Lietuvoje budės tautiškumas kilo su pasaulėžvalgomis. Neabejotina, kad spalvingumas buvo naudingas prieš 1918 metus ir vėliau. Prisitaikydami prie savo krašto nuotaikų, panašiu keliu ėjo JAV lietuviai, ir tai atrodė natūralu. Įpareigotos lygiai žiūrėti visų pilieči gerovės ir teisių, sava valstybė ir jos vyriausybė vertino pažangą skatinantį įvairumą viduje ir išemigravusioje tautos dalyje. Taip žiūrėjo ir mūsų gyvenime pirmaujančios asmenybės.

Leonardą Šimutį, patyrusį praktiką, reikia laikyti visuomenininku profesionalu. Šiam darbui jis atidavė visą savo laiką ir iš jo vertėsi. Buvo apmokamas redaktorius, atlyginamas LRKSA pirmininkas ir t. t. Tai nereiškia, kad gyvenimas ėjo lengvai, bet nereikėjo dalintis tarp fabriko ir visuomenės. Ran kose laikydamas dienraštį, galėjo būti plačiau girdimas. Sumanus, darbštus, išskirtinai geras oratorius miniai, taktiškas, savimi pasitikįs, jis nepakeičiamai gabiai tvarkė staiga iškylančius ir neatidėliotinai sprėstinus reikalus. Iki pasitraukimo ramesnėn aplinkon mokėjo išlaikyti visuomenėje pusiausvyrą. Turėjo platų pasitikėjimą net priešiškų pasaulėžvalgų tarpe, nes įstengė nusileisti neesminiuose reikaluose ir neslėpė prigimto atvirumo. Užverstas neatidėliotinais darbais, neturėjo kada pakelti akių, todėl ateities pasitikti neišėjo, nors šio svečio, atrodo, jis nebijojo.

Dr. Pijus Grigaitis taip pat buvo profesionalas visuomenininkas, didelis patriotas, savos pasaulėžvalgos kovingas riteris. Nuo pirmų dienraščio dienų redaguodamas Naujienas, nei savo, nei kitų žodžiui jose švelnesnės formos neieškojo. Užsispyręs, griežtas, marksistiškai grubus, taktiškumu šimučiui neprilygo. Tačiau abu bendradarbiavo Amerikos Lietuvių Taryboje (ALT), sutarė, steigiant Bendrą Amerikos Lietuvių Fondą (BALF), stengėsi, kad JAV kongrese praeitų politinių pabėgėlių įstatymas. Dirbo daug, iš

(Nukelta į 5 pusi.)

Worcesterio Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopos metinėje šventėje centro valdybos atstovas J. Stašaitis iš Bostono priima naujų narių priesaiką.

Nuotr. St. Urbono

SUNAIKINTOS PASTANGOS

VLADAS VAILIONIS

37

Vyrai, išgirdę aiškią komandą, pasileido į jiems nurodytas vietas. Tuoj pat pumpuojamas vanduo pasiekė ir tvarto ugnį.

Šukys, pribėgęs prie Gerulio, su ašaromis akyse prakalbo:

— O, Jonai, kokia nelaimė. Visi javai kluone. Vakar paskutinį vežimą įvežiau. Ir tavo vežimas su šienu kluone. Gal mes jį dar ištrauktume...

— Į kluoną niekas neis, Petrai. Žmogaus gyvybė yra brangesnė ir už turtą. Aš žinau, Petrai, kad tu esi išsigandęs, todėl tu negali mums pagelbėti, bet nesimaišyk vyrams po kojomis. Grįžk atgal į trobą ir pradėk rišti drabužius ir patalynę į pundus. Tik neneškit dar į lauką, nes trobai dar kol kas nėra pavojaus, — pasakė ir nuskubėjo toliau.

Pamatęs keletą naujai atvykusių vyrų, pričiupo Gerulis ir juos.

— Visi į svirną! Pilkit aruodų grūdus į maišus, bet palikit dar svirne.

Perkūnija trankėsi, lietus pylė, bet vyrai dirbo, kiek jų jėgos leido.

Gerulis bėgiojo visur ir žiūrėjo tvarkos: tai vyrus pakeisdamas prie pumpos, tai vėl kokį pergrupavimą darydamas, o tie nė vienu žodžiu jam nesipriešino. Darė, ką jis jiems įsakinėjo.

Išvarius visus gyvulius iš tvartų, Jurgėlos Antanas prisistatė Geruliui, užklausdamas, ką jis toliau turįs veikti.

— Neprisirišk, Antanai, prie jokio darbo. Čia reikia ne tik dirbti, bet ir tvarkos žiūrėti. Kluonas tuoj sugrius, todėl žiūrėk, kad niekas nesiartintų per arti jo. Taip pat, begriūnant stogui, gali svaidyti degėsius. Pričiupk paauglius vaikėzus, kad jie stovėtų su paruoštais kibirais vandens. Po to šoktelk į trobą ir pažiūrėk, ką jie ten veikia. Aš bijau, kad tvartų ugnis nepersimestų į svirną, o tada ir trobos neatgintume.

Po pusvalandžio atbildėjo ir Dauguvis su keturiais vyrais, atsiveždami irgi rankinę vandens pumpą. Pamatęs Gerulį, užkalbino jį.

— Atrodo, mūsų pagalba jau pavėluota.

— Nevisai, pone Dauguvi. Yra labai didelis pavojus, kad ugnis gali persimesti ir į kitus trobesius, todėl mes ir liejame vandenį į tvartus, norėdami sulaikyti liepsnas nuo svirno. Gal taip ir jūsų vyrai pradėtų pumpuoti, va, ten iš kūdros.

— Man atrodo, kad tu čia komanduoji, todėl perimk ir mano vyrus. — Atsisukęs į savo vyrus, šūktelėjo:

— Vyrai, klausyt Gerulio komandos. Vežkit pumpą ten prie kūdros, — parodė ranka kryptį, — o žarną nuvilkit kluono link, kur švirkštą aš pats perimsiu.

— Geruli, tu žiūrėk ir toliau tvarkos, o aš perimsiu švirkštą, — pasisiūlė Dauguvis.

— Gerai. Jūsų pareiga bus, griuvus kluonui, gesinti išsklaidytus kieme degėsius.

Po kurio laiko degantis kluono stogas griuvo su dideliu triukšmu, iššaudamas didžiules liepsnas aukštyn. Degantieji sijų gabalai pradėjo skraidyti po kiemą, krisdami netoli kitų trobesių, bet juos visur pasitiko abiejų pumpų švirkštai ir kibirai vandens.

Paryčiu kluonas ir tvartai buvo ugnies sunaikinti. Kluono vietoje pūpsojo apdegusių javų kūgiai, kur vis dar rūko, bet liepsnų jau nebuvo.

Visi vyrai buvo kiaurai permirkę ir pavargę, todėl kai kurie, ypač vyresnio amžiaus, pradėjo dairytis į namus.

Šukienė, suliepsnojus kluonui, buvo stipriai persigandusi ir iš pradžių nežinojo ką daryti, bet greit ji nurimo. Jos balsas buvo girdėti visame name, įsakinėjant samdinėms ir savo vaikams kas daryti. Pamačiusi savo Petrą, prigriebė ir jį.

— Pasišauk kokį nors stiprų vyrą ir vilk kraitinę skrynią prie durų, kad, pradėjus degti namui, nereikėtų gaišinti laiko.

Paaiškėjus, kad kluono ir tvartų ugnis silpnėja, prisiminė ji ir prie gaisro dirbančius vyrus.

— Mergos, vyrai sunkiai dirba, todėl bus išalkę. Mes turim paruošti jiems užkandžių. Kurkit krosnį, — sušuko ji, pati skubėdama į kamarą.

Joms į pagalbą atėjo ir Gerulienė su dviem savo samdinėm, atsinešdamos porą pintinių maisto.

— Mes irgi taip galvojome, kad vyrai bus išalkę, todėl mes ir paruošėme šio to, — aiškino Gerulienė, dėdama ant stalo rūkytas dešras, kumpį, sviestą ir didelį dubenį virtų kiaušinių. Sakau, tu, Stasiula, neturėsi kada.

— Ką čia, Verula, mūsų kamara dar nesudegė. Būtų užtekę ir savų išteklių. Bet kad jau atnešei, tai tegul taip būna. Dėkui tau, Verula. Gal mes tik arbatos išvirsime. Vyrai norės ir ko nors šilto.

Gerulis, pamatęs savo žmoną su pintinėmis, suprato jos užmačias, todėl jis pasitarė su savo ūkvedžiu, o tas tuoj ir pražuvo kartu su Albinu. Netrukus grįžo juodu persirengę sausais drabužiais ir nešini ryšuliu, kurį padavė Šukiui.

(Bus daugiau)

NEMUNO ŠALIES SŪNUI JONUI BRAZAUSKUI 70 METŲ

Jonas Brazauskas — Suvalkijos lygumų sūnus. Iš pat jaunystės pamilo tėviškės žaliąsias girias. Baigęs Marijampolės gimnaziją, neabejodamas apie profesijos pasirinkimą, išvyko į Dotnuvos žemės ūkio akademijos miškininkystės skyrių. Sėkmingai vyko studijos, nes miela ir artima širdžiai sritis: žaliosios girios, jų augmenija, gyvūnija, lakštingalos giesmės ankstų rytą, naktiniai pelėdų ūbavimai ar net alkanų vilkų staugimas.

Jonas Brazauskas, sėkmingai baigęs studijas, dirbo Lietuvos miškų ugdymo ir administravimo darbą. Pradėjęs girininku, prieš paliekant tėviškę, Panemnės miškų urėdas — vyr. inspektorius. Savo žinioj turėjo keliolika urėdijų, išdėstytų gražiojo Nemuno pakraščiais.

Juozas Brazauskas

Šios gamtos grožis nemaža įtakos turėjo į Jono būdą, nuotaiką, charakterį — jis ir dabar visada gerai nusiteikęs, visada su šypsena veide, su giesme ir daina palydi savo gyvenimo dienas.

Jonui Brazauskui, kaip ir daugeliui mūsų, reikėjo palikti tėviškės žaliąsias girias. Praūžus karo audroms, Jonas Brazauskas atvyko į šį kraštą su šeima ir sustojo Waterbury, Conn. Nelengvos jam čia buvo įsikūrimo sąlygos. Vienintelis džiaugsmas, kurį jis čia rado, tai kuklūs pakrūmėse grybai, ežerai, ežerėliai, juose gausybė žuvų. Bet svarbiausia — gausi lietuvių kolonija, lietuvių parapija, lietuviškos organizacijos.

Jonas Brazauskas iš jaunystės pamėgo giesmę, dainą. Jau gimnazijoje aktyviai dalyvavo chore, neretai savo sodrių bosu papildydavo solo choro dainavimą. Studijų metu ir, jas baigęs, buvo aktyvus chorų, mėgėjų teatrų dalyvis. Todėl ir Waterbury tuoj įsijungė į parapijos chorą, vaidintojų grupę. Waterburiečiai ilgai prisimins jo vaidinimą Vaičiūno "Varpų giesmėje" vaidilos vaidmenį. Tai tikras senųjų Panemunio šventųjų romuvų vaidila. Jonas palydėjo savo solo giesme bažnyčioje amžinam poilsiui savo tautos vaikus amžinybėn. Jis, kaip Lietuvių fondo įgaliotinis Waterbury, kiekvienam į Lietuvių fondą įstojančiam pasižada pagiedoti bažnyčioje. Savo duotą žodį iki šiol sąžiningai ištesi.

Kad Waterburis jau su kaupu išpildė Lietuvių fondo vadovybės nustatytą kvotą, tik Jono Brazausko nuopelnas. Kvota 15,000 dol., o jau iki šiol sutelkta 24,000 dol. su viršum. Be didelių reklamų kiekvieną paragina atlikti pareigą Lietuvių fondui. Kiekvienose laidotuvėse, vestuvėse ar krikštynose vis primena Lietuvių fondą, todėl šiandien Waterburis gali didžiuotis savo įnašais.

Jis jau 17 metų yra Balfo Waterburio skyriaus pirmininkas. Jo pirmininkavimo laiku, be gausybės vartotų drabužių siuntų, sutelkta Balfui daugiau kaip 17,000 dol. Jis ir Lietuvių Bendruomenės nuoširdus talkininkas. Jis pirmininkavo steigiant Lietuvių Bendruomenę Waterbury, buvo nuolatinis Revizijos komisijos narys ir talkininkas. Kaip minėta, nuolatinis parapijos choro ir kvarteto dalyvis. Šis kvartetas ne tik Waterbury dainuoja, bet aplanko ir kalmynines kolonijas.

Toks yra Jonas Brazauskas — visada judrus, visada geros nuotaikos, moka taip tvarkytis savo gyvenimą, kad randa laiko Lietuvių fondui, Balfui, Lietuvių Bendruomenei, giesmei ir dainai.

Šia proga tenka pastebėti, kad ir mielai Albinai Bielskutei-Brazauskienei skirtina daug pagarbos. Nors ji savo profesija yra dantų gydytoja, bet sunkiai pelno kasdienę duoną fabrike jau virš 20 metų. Ji nevaržo Jono kasdieniniais namų ūkio rūpesčiais, stengiasi pati viską atlikti, susitvarkyti, kad jam liktų dar laiko pagrybauti ir pažuvauti.

Mielam Jonui Brazauskui artėjančių sukaktuvių proga (birželio 24 — Joninių, birželio 26 — 70 metų amžiaus) waterburiečiai linki nepavargti, nelenkti pečių po metų našta. Giedok, dainuok savo Nemuno šalies vaikams, nes be giesmės, be dainos — gyvenimo kelias klaikus.

M. K.

VAIKŲ KANKINIMAI

Tarptautinė vaikų apsaugos organizacija Ženevoje, savo biuletenyje išspausdino studiją apie vaikų kankinimus. Autorė anglė juristė E. Underhill pateikia tuo reikalu statistiką.

Pagal jos žodžius kasmet Anglijoje 700 vaikų miršta nuo prieš juos pavartoto smurto. JAV-se miršta net 60.000. Kanadoje kasmet 4810 teismo sprendimų liečia vaikų kankinimus. Vakarų Vokietijoje 1971 metais buvo 1,006 teismų sprendimų, bet didelė dalis nusižengimų nepasiekė teismo.

Pagal ponią Underhill, anglų ir germanų kraštuose vaikų smurtas pasitaiko daugiau, negu lotynų - amerikiečių. Šiuose lotynų kraštuose šeimyninė sfera vaikams esanti palankesnė.

A. T.

KROATAI BERLYNE

Vakarų Berlyne šiuo metu **dirba daugiau kaip 20.000 jaunų** kroatų katalikų darbininkų, atvykusių čia iš Jugoslavijos. Jie visi telkiasi apie kroatų katalikų religinį ir kultūrinį centrą, kurį atidarė specialiai iš Kroatijos atvykęs Zagrebo arkivyskupas Kuharič. Ta proga švento Klemenso bažnyčioje Berlyne arkivyskupas Kuharič aukojo šventas Mišias ir kroatų jaunimui suteikė sutvirtinimo sakramentą. Iškilmių proga Vakarų Berlyno televizija perdavė pusės valandos programą, pavaizduodama kroatų ateivių darbininkų gyvenimą Vakarų Vokietijoje.

Pastabos ir nuomonės

VIENINGU BENDRUOMENĖS KELIU

VYTAUTAS KUTKUS

Birželio 15—16 dienomis Chicagoj įvyks JAV Lietuvių Bendruomenės tarybos antrasis suvažiavimas, kuriame JAV LB krašto valdyba pateiks tarybai savo veiklos planą ir sąmatą. Be to, bus Lietuvių fondo pranešimas ir PLB valdybos pirmininko Broniaus Nainio žodis.

Didelė darbotvarkės dalis yra skirta JAV LB įstatams ir taisyklėms keisti ir naujoms priimti. Bus siūloma keisti įstatus ir taisykles, liečiančias garbės teismą, priimti naujas apylinkių, apygardų, visuomeninių reikalų bei švietimo tarybos taisykles.

Norėtųsi, kad suvažiavę JAV LB tarybos nariai bendruomeniškai ir nuoširdžiai šiuos ir kitus klausimus svarstytų. Linkėtina, kad visi tarybos nariai ne žodžiais, bet savo darbais paremtų sunkų krašto valdybos ir jos pirmininko Juozo Gailos darbą, o kad krašto valdybos nariai pozityvią kritiką, jei tokios būtų, priimtų kaip norą jai padėti, kad į visus tarybos narius žiūrėtų kaip į savo talkininkus ir neieškotų jų tarpe priešų.

Darbų yra tiek daug, kad visų nespėsime aprėpti. Pagaliau nesvarbu, kas pozityvų lietuvišką darbą padarys. Ar nedžiugu buvo visiems lietuviams, kai išgirdome, kad Vlikui pavyko išlaisvinti iš Turkijos kalėjimo tėvą ir sūnų Brazinskus? Ar nebūtų visų laimėjimas, jei Alta išrūpintų muitų panaikinimą ar bent sumažinimą, siunčiant dovanas į Lietuvą pavergtiems broliams ir sesėms?. Ar ne toks pat džiaugsmas užpiltų visų krūtines, jei Lietuvių Bendruomenė išsirūpintų Kudirkai ir jo motinai galimybę atvykti į šį kraštą? Tai tik keli pavyzdžiai, kuriais vis lietuviai džiaugiasi ir turi džiaugtis. O kiek dar kitų didesnių ar mažesnių darbų. Jiems visiems aprėpti neužteks mūsų visų rankų.

Džiaukimės kiekvienos didesnės ar mažesnės organizacijos darbais. Chicagos vyrų choras stato operas lietuviškai, skautai suruošia puikias Kaziuko muges, ateitininkai — gražias lietuviškas stovyklas. Vyčiai parašo tūkstančius laiškų šio krašto pareigūnams. Visi verti už tai pagarbos. Šauliai suruošia koncertą, įrengia šaudymo aikštę ar nuleidžia laivą į ežerą, kur buriasi lietuviškas jaunimas, Kultūros klubas suorganizuoja lietuvio mokytojo, ūkininko ir universiteto minėjimus ir kt. Juk tai vis pozityvūs darbai, kurių žiedai įpinami į mūsų bendrą lietuvišką vainiką. Ar visus tuos darbus būtų galėję atlikti JAV LB krašto, apygardų, apylinkių valdybos, Vlikas ar Alta atskirai, tai daugiau negu abejotina.

Šiame JAV LB tarybos suvažiavime krašto valdyba nusmaigstys darbo gaires. Be to, bus keičiami įstatai ir įvairios taisyklės. Gyvenimas rieda, todėl tos gairės būtinos ir reikia įvairių pakeitimų, bet tas gaires ir pakeitimus reikia daryti tik tokius, kurie yra naudingi visai Lietuvių Bendruomenei, kurie ją padarytų visuotinesne ir vieninga, kurioje visi pasijustų sūmumis ir dukromis.

Kiekvienas lietuvis mums yra brangus. Nė vieno negalima atstumti ir išmesti iš savo tarpo. Jei kas norėtų čia atstovauti tik grupėms, geriau, kad į suvažiavimą nevažiuotų, nes jie išrinkti Bendruomenės reikalams svarstyti. Ne galima retinti savo gretų, ieškoti priešų savo brolių ir sesių tarpe, nes mūsų visų bendras priešas yra už geležinės uždangos. Mūsų bendras tikslas yra kultūrinėmis, ekonominėmis ir politinėmis priemonėmis tą uždangą sugriauti ir atstovauti nepriklausomą Lietuvą.

Suvažiavime turi būti išgirstas kiekvieno JAV LB tarybos nario balsas. Kadangi planuojame keisti įstatus ir taisykles, liečiančias garbės teismą, turėtų būti pakviesti ir garbės teismo nariai išklausyti jų nuomonę.

Visus bendruomeninius klausimus spręskime bendruomeniškai, kaip mūsų lietuviška sąžinė diktuoja. Tik vieningi būdami, galėsime bent dalelę Lietuvių Bendruomenės uždavinių atlikti. Didžiausio mūsų priešo komunisto noras — mus suskaldyti, todėl darykime viską, kad daugiau lietuvių tilptų Bendruomenės gretose.

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ

O. NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į Ameriką, gyvenimo aprašymas, kuris atitiks daugumos prisiminimus.

Pirmieji įspūdžiai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasakojami lietuvės našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jokių varginančių puošmenų, knygą paverčia lyg paties skaitytojo autobiografija.

Gaunama "Drauge". Kaina $5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taksų.

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street. Chicago, Ill. 60629.

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas.
įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING
SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
gerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doer. certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill 60629
TELEF. — WA 5-2787

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, tel. YA 7-5980

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyvinius perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis —
A. BANYS — 447-8806

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu miestą ir užmiesty naujus ar perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos
Radijai
Stereo ir oro vėsintuvai
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — Tel. 776-1486

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves ir naujas lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Zigmas. Tel. 651-9625 ar 778-0833

GĖLĖS
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
2443 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. PR 8-0633 — PR 8-0834

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3206½ West 95th Street, Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?
Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų kitų atstovams turėti gražias vizitines korteles.
Kreipkitės į "Draugo" spaustuvę visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės
Namų pirkimas bei pardavimas
Butų nuomavimas
BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 So. Archer Avenue
Tel. 254-5551

5 butai ir 2 biznio patalpos. Gražus namas, Marquette Parko centre. Palikimas — reikia skubiai parduot.
2-jų miegamų bungalow. Geral užlaikytas. Prie pat Marquett Parko.
2 po 6 kamb. medinis. Didelis namas. Brighton Parke.
Naujas 8 po 4 kabarius mūrė arti Kedzie ir parko.
10 po 3½ mūr. Geral išlaikytas Netoli Kedzie ir Marquette Rd.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63rd St., 436-7878

LIUKSIŠKAS NAMAS
Oak Lawn - 5 mieg., 6 vonios (3 pilnos), du šeimos kamb. Pilnas įrengtas rūsys, 2 maš. gar., didelis sklypas. Arti Christ Community ligoninės. Kreiptis į agentą anglų kalboje tel 599-8080 arba RE 5-7124

PARDUODAMA VASARVIETĖ
Ant Wisconsin upės kranto (šešios mylios nuo Wisc. Dells). Dėl informacijos skambinti: (312) 376-6256 Tarp 9 ir 10 val. vakaro.

6 kamb. mūrinis namas su šeimos kambariu. Didelis 2 maš. garažas. 40 x 125 p. sklypas šalia, pilnai apsodintas. Ideali vieta savarankiškam kontraktoriui. **7350 S. Sacramento Ave. HE 4-4480**

Gage Parke — Mūr. 2-jų butų namas po 6 kamb. Garažas. Skambint savininkui tel. 279-9459

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liūdijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 So. Maplewood, OL 4-7450

Namų valdymas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., 778-2233

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

REAL ESTATE

Tik arti savųjų

Liuksus rezidencija didelei šeimai. 3 miegamieji. Parketo salionas, valgomasis ir darbo kabinetas, fojė, balkonas, 3 vonios, centr. oro vėsinimas, įrengtas pobuviams beismentas, 2 auto mūro garažas. Virš 60 p. lotas. Bargenas prie parko. $39,000.

15 metų 3-jų butų gelsvas mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri radiant šildymai. Graži nuosavybė Marquette Parke. $49,000.

Saulėtas 6 kamb. mūras. Centr. oro vėsinimas, įrengtas beismentas, garažas, arti parko. $25,500.

$8,000 pajamų metams duoda mūro namas. Arti mūsų ofiso. Iš naslės paimsite už $40,800.

Beveik naujas švarus 5½ kamb. mūras. Arti Western ir Marquette Rd. $17,900.

Didelis "octagon" 6 kamb. mūras ir 3 kamb. beismente. Platus lotas. Garažas. Arti ofiso. $22,000.

1½ aukšto mūras. 2 auto mūro garažas. Įrengtas sausas beismentas. Arti vienuolyno. $30,000.

2 butų mūras, 2 auto mūr. garažas. Modern. vonios, virtuvės, naujas gazu šildymas ir elektra. Arti Paramos. $28,800.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

2-jų miegamų mūrinis bungalow. Geram stovy. Didelis salionas, didelė kabinetų virtuvė. Gazu apšild. Arti susisiekimo, krautuvių, mokyklų ir bažnyčių. Apyl. 71 ir Fairfield. Tuojau galima užimti. Kaina $24,500. Skambint 544-9075

Brick 2-flat and basement apartment. 220 wiring. 2½ car garage. Marquette Park area. Sale by owner. Call after 6 p. m. 776-4930.

MŪRINIAI NAMAI
Octagon frontu bungalow. Kilimai, kabinetų virtuvė, naujas gazo karšto vandens šildytuvas, nauji elektros laidai. Arti 67 ir Artesian. $23,000.

Mūr. bungalow giminingoms šeimoms. Arti 60-os ir St. Louis Ave. $21,500.

McKEY & POAGUE REALTORS
3145 W. 63rd St. — 737-5600

Octagon front 6 room brick house. 2 car garage. Good condition. Sale by owner. Call after 6 p.m. 776-4930.

DĖMESIO

RADIO PROGRAMA
★
Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda **Steponas J. Minkus.** Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Toz pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

Testamenta su legališkomis formomis bei afidavitais jau gaunami.

Tai nauja pagerinta laida.
KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI
Paruošė —
dipl. teis. Pranas Šuias

Čia nuosekliai aptariamas testamentų reikalingumas ir jų galia, bei nurodoma jų forma ir paduodami pavyzdžiai ne tik pagal JAV veikiančius įstatymus, bet ir Vokietijoje, Anglosaksų pasaulyje bei Nepriklausomoje Lietuvoje.

Gaunama "DRAUGE"
Kaina su Legališkomis Formomis — $3.50; be tų formų — $3.00.

Illinois gyventojai prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dien. "Drauge".

HELP WANTED — VYRAI

ELECTRICIAN
Industrial electrician with knowledge of motor control. Industrial troubleshooting. Instrumentation knowledge helpful. Many company benefits.
STANDARD BRANDS, INC.
4801 S. Oakley, Chicago, Ill.
An Equal Opportunity Employer

DIE SETTER
Experience necessary. Many benefits including pension and insurance. Apply in person.
WISCONSIN CAN CO.
5437 S. Massasoit — 581-3300

ELECTRICIAN
Permanent opening with large printing company to assist our chief maintenance electrician. Experience in wiring, switches, conduits and motors required.
Call Personnel Dept. for Interview
REGENSTEINER PRESS
1224 W. Van Buren Sct.
Chicago, Ill. 60607
Tel. 666-4200

MAN FOR PARTS WAREHOUSE
Shipping — Receiving and driving. Must speak English.
Tel. — EV 4-3636
Ask for Bob Guzman

HELP WANTED — MOTERYS

EXECUTIVE SECRETARY
For vice-president. Typing skills of 50 wpm. Dictaphone. Able to handle light administrative responsibilities.
LAWNDALE PACKAGING CORPORATION
4301 So. Ashland Avenue
Call — 376-8610

RELIABLE WOMAN NEEDED
Gen'l housework, one day per week, steady, in Lincolnwood. Some English necessary, references. Good transp. and good pay.
Tel. — 677-2015

DEPENDABLE WOMAN needed For Sisters Retirement Home In Desplaines
5 day week, go home, steady, general housekeeping, references. Also L. P. N's. Salary open. 297-3900

AGE — 20 TO 45
Reliable live in Housekeeper. Light house work — child care, 4 children, must have recent references. $80 per week. North Suburb.
Tel. 362-8986 after 5 p.m. and weekends

EXPERIENCED FITTER
No. Michigan Ave. Area. Exclusive women's apparel store. Best pay. 5 day week. For appointment. call:
MR. LEVIN — Tel. 944-1218

ALTERATIONS SEAMSTRESS
Full or Part-Time
BETTY PAT'S BRIDAL
4230 S. Archer, Chicago, Ill.
Tel. VI 7-4312

SEWING MACHINE OPERATOR
FULL TIME
Industrial repair. Hospital linens.
HOSPITAL LAUNDRY SERVICES
2500 W. Addison, tel. — 929-4111

VYRAI IR MOTERYS

MAN AND WIFE
To clean 2 floor Office Building nightly
Must have past experience and show good references.
Call Mr. Fitzgerald at 944 3313

Platinkite "Draugą".

HELP WANTED — VYRAI

STEWART WARNER CORPORATION
1826 Diversey Parkway, Chicago, Illinois
Excell. positions are now available for qualified:
Tool & Die Makers, Automatic Screw Machine Operators, Model Makers, Silk Screen Printers, Paint Sprayers.
We offer job security. Excellent salary plus overtime and complete benefit package.
Our employment office is open from 8:30 A.M. — 5 P.M. Monday thru Friday, or Saturday interview can be arranged calling
LEO BARTOSKI at 883-6204

Lietuvių Fronto bičiulių suvažiavimo bankete Jaunimo centre gegužės 25 d. Dešinėje Hamiltono Aukuro rež. Kudabienė, drauge su pora aktorių bankete pateikusi linksmą Vyt. Alanto komedijos ištrauką. VI. 2 "Aukuras" Hamiltone suvaidino A. Kairio "Žmogus ir tiltas". Nuotr. A. Gulbinsko

KANADOS ŽINIOS

ŽURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

Gegužės 24 d. 8 val. vak. Lietuvių namuose (pensininkų svetainėje) įvyko Liet. Žurnalistų sąjungos, Toronto skyriaus, susirinkimas, kuriam pirmininkavo skyriaus pirm. J. Karka, sekretoriavo L. Adomavičius.

Susirinkimo dalyviams pirmiausia buvo išdalintas multiplikuotas raštu metinis skyriaus veikimo planas, iš kurio matyti skyriaus darbai ir siekiai. Esą, stengiamasi suverbuoti visus spaudos bendradarbius, ypač iš jaunimo gretų, kurie gyvena Toronte ir šios kolonijos apylinkėse. Tam tikslui rūpinamasi gauti lėšų (iš Carling Fundation ir Federalinės Kanados valdžios).

Stengiamasi užmegsti glaudus kontaktas su Toronto ir kitų vietovių svetimomis kalbomis spauda (anglų bei etninių grupių). Tam reikalui buvę paruošti specialūs komunikatai ir išsiuntinėti 20-čiai grupių.

Skyriaus nariai žurnalistai prašomi sekti įvairią spaudą — laikraščius ,knygas, enciklopedijas. Pastebėjus neigiamas tendencijas lietuvių ar Lietuvos atžvilgiais ar iškraipytus faktus prieš lietuvius — prašoma pranešti skyriaus valdybai. Gi valdyba stengsis išstudijuoti iškeltus faktus ir savo jėgomis atsakyti ar tai padaryti per lietuviškas institucijas ar kompetentingus asmenis.

Valdyba įsipareigojanti ruošti LŽS skyriaus paskaitas, vakarones ir kt. subuvimus aktualiais reikalais.

Valdyba stengsiantis sugestijuoti laikraščių redakcijas ir rašančius į spaudą asmenis, kad laikraščiuose būtų vengiama pik tybinės polemikos.

Skyriaus nariai prašomi (pagal galimybę) rašyti pageidavimus, pastabas įvairiems asmenims ar organizacijoms bei valdžioms (civilinėms ar religinėms) įvairiais Lietuvą ir lietuvius liečiančiais klausimais.

Šiame susirinkime dalyvavo 21 asmuo. O skyriuje šiuo metu yra 34 nariai.

Prieš kurį laiką "Nepr. Lietuvoj" pasirodė J. Vaidlonio atviras laiškas Lenkijos primui kard. J. Višinskiui dėl trukdymo Lenkijos lietuviams melstis savąja kalba. Tas laiškas esąs verčiamas į lenkų kalbą ir būsiąs pasiųstas adresatui tiesioginiai.

Bevasarodamas Kanadoje, Toronto žurnalistų susirinkime dalyvavo ir c. v. vicepirm. Vl. Būtėnas. Jis padarė torontiškiams pranešimą ir skaidriomis spalvomis nupiešė C. Valdybos ligšiolinę veiklą. Esą, valdyba veikianti jau trečius metus. Šią vasarą būsianti renkama nauja, nors čia pat Vl. Ramojus apsidžiaugė, kad torontiškio skyriaus valdyba raštu pasiūliusi tai pačiai Centro valdybai pasilikti dar trejų metų kadencijai, nors jis (Vl. Ramojus) nebegalėsiąs likti šiose pareigose dėl laiko stokos. Esą, jam reikėsią parašyti knygą apie Pennsylvanijos angliakasius, sukompiliuoti naują "Kritusių už laisvę" knygos dalį bei išlaikyti "Tėv. žiburių" ir "Dirvos" laikraščiuose vedamas skiltis. Dr. Daudžvardžio fonde turima 4,000 dol., o valdybos kasoj (J. Janušaičio pranešimu) — 2,000 dolerių. Buvę suruošti jauniems žurnalistams kursai, kurie nepasisekę dėl klausytojų mažo skaičiaus. Esanti ruošiama knyga - vadovas "Žurnalistika" (jos redaktorius kun. dr. J. Prunskis). Tos knygos išleidimui palengvinti Vladas Ramojus gavęs Pennsylvanijoj iš prel. Karaliaus 1000 dolerių.

Po to skyriaus narys inž. L. Balsys, pasiremdamas įvairia žydų išleista literatūra, skaitė paskaitą apie nepagrįstus žydų daromus Pabaltijui, jų tarpe ir Lietuvai, užmetimus dėl žydų naikinimo nacių okupacijos metais. Ten pat, prie tų užmetimų, inž. L. Balsys jungė ir savus komentarus, nurodydamas minėtų knygų prasilenkimus su tiesa. Pvz. ten rašoma apie buvusius lietuvių SS batalionus, tuo tarpu kai yra visiems gerai žinoma, jog tokių batalionų Lietuva visiškai neturėjo.

Tam parodyti inž. L. Balsys buvo atsinešęs anglų kalba dvi storiausias knygas — G. Reitlinger "The Final Solution" ir Nora Levin "The Holocaust, the destruction European Jewry 1933 — 1945".

Šiame susirinkime skyriaus nariams nustatytas 4 dol. nario mokestis, iš kurio 2 dol. būsią siunčiami centrui, o kiti 2 — paliksią skyriaus kasoj.

Pranys Alšėnas

VIENAS IŠ ŠEŠIŲ

(Atkelta iš 3 psl.)

įprastinių metodų neiškrypdamas, ateities bijodamas. P. Grigaičio konservatyvumas gerokai sulėtino JAV LB kūrimąsi ir vystymąsi. Bet jis apsaugojo daugelį kairesnių šio krašto lietuvių nuo komunizmo.

Antano Olio įnašai lietuvių išeivijoje jau turi atsitiktinumo bruožų. Įsišaknijęs amerikiečių visuomenėje, jis sudarė daugiau eksperto, kaip techniško darbininko įspūdį. Savo žiniomis, svoriu, sugebėjimais ir ryšiais koncentravosi prie kitiems sunkiau įveikiamų uždavinių. Santūrus, taurus, tolerantiškas Ant. Olis mokėjo suprasti naujus imigrantus. Pravėręs daugelį kitiems nepasiekiamų durų, ne tik gerai išmanė JAV lietuvių išeivijos darbų mechanizmą, bet galėjo prisidėti ir prie jo perprojektavimo.

Žengiant per ribas

Minėti visuomenininkai į lietuviškojo gyvenimo darbus ėjo pro pasaulėžvalgines duris. Tačiau kritiška okupuotos Lietuvos padėtis ėmė keisti daugelio požiūrius.

Nėra abejonės, kad kiekvienoje nelaimėje idealus susiklausymas duoda daugiausia atsparumo bent teoretiškai. Šiam dėsniui JAV lietuviai truputį pasidavė, jau ALT ir BALF kurdami. Po dešimtmečio šviesesni vyresnieji pasaulėžvalgines ribas pradėjo laikyti peržengiamomis. O vidurinioji karta į jas žiūrėjo tarsi į neaukštas tvoreles. Jų negriovė, bet aklinai neužsidarė.

Iš šių pirmųjų vyresnių drąsuolių buvo Juozas Bačiūnas. Administravęs, leidęs, redagavęs laikraščius, vėliau sėkmingai dirbęs kaip verslininkas, savo veiklą grindė ne nusistovėjusiomis taisyklėmis, bet plačiu akiračiu, garbingu atvirumu ir imlumu pozityvioms mintims. Jo nuotaikos buvo naudingos ir Tautinei sąjungai, savo tarpe ieškančiai glaudumo. J. Bačiūnas suprato, kad vietoje nestovi nei laikas, nei žmonės, ir lietuviškumą pakėlė virš pasaulėžvalgos. Drąsa jam leido pastebėti LB, jon įsijungti ir iki mirties jai dirbti. Likęs ištikimas Tautinei sąjungai, tarp jos ir PLB nematė jokių konfliktų.

Atvirumu J. Bačiūnui yra lygus prel. Jonas Balkūnas. Jis nemėgsta statikos, diskusijų, greitai suvokia, kur kreipti savo didelę energiją. Jo pastatyta gražaus stiliaus bažnyčia yra pirmasis liudininkas, kad prel. J. Balkūnas forminių tradicijų nelaikė principais. Todėl visai suprantamas ir jo dėmesys LB. Nebijojo talkinti jos įsteigimui Amerikoje, nors tada LB buvo nepopuliari, ypač vyresniųjų tarpe, kandidatuoti tarybos rinkimuose, važinėti į sesijas. Vienos lietuvių radijo programos metu jo pasakytas žodis po paskutinio PLB seimo, kuriame galėjo jaustis įskaudintas, parodė, kad ambicijos prel. J. Balkūno darbų nesaisto. Kunigo padėtis netrukdė visuomeninėje veikloje bendradarbiauti su kitokių pažiūrų žmonėmis ir, nepaisydamas dvasiškių pageidaujamos įprastinės pagarbos, prel. J. Balkūnas jos susilaukė daug daugiau, kaip kiti, biją iš klebonijos išeiti.

Skirtingos padėties žmogus

Stasio Barzduko padėtis buvo daug skirtingesnė, kaip minėtų visuomenininkų. Pragyvenimą jis tutrėjo pelnytis eilinio naujakurio darbu, nes lituanisto mokytojo žinios šiame krašte daug nežadėjo. Veiklai likdavo vakarai, apsunkinti dienos nuovargiu, ir savaitgaliai. Neturėjo ryšių su amerikiečiais, pradžioje jų nebuvo ir su žymesniais lietuviais. Kas išvargusio imigranto klausys, kas dėmesį kreips? Todėl St. Barzdukas negalėjo tikėtis lengvai ir trumpu laiku pasiekiamų ryškių rezultatų.

Be to, jo žvilgsnis į išeivijos gyvenimą buvo naujas, — kažkokia bendruomenė su katalikais, tautininkais ir socialistais kartu, iš anksto dėl pozicijų nesiderant. Nenuostabu, kad jis sutiko šalto abejingumo ir nemažai priešiškumo. Nei paties valdomo laikraščio, nei radijo programos, nei kokios materialinės naudos. Tik po eilės metų įsteigė ir iki dabar redaguoja Pasaulio Lietuvį. Bet jį stiprino žinojimas, kad pradėtas darbas buvo naudingas išeivijai. Tebūna skirtingiausia aplinka, skirtingiausias uždavinys, lėčiau sias kelias, jei neišvengiamai reikia, tesėsiu.

ČILĖS VYSKUPŲ ŽODIS

Čilės vyskupai, susirinkę nepaprastai konferencijai Punta de Tralca mieste, apsvarstė aktualiuosius Čilės katalikų Bažnyčios klausimas ir paskelbė bendrą pareiškimą visuotinio susitaikinimo tema. Susitaikinimas ir tautinės vienybės reikalas, nurodo Čilės vyskupai, yra ypatingai aktualūs dabartiniu metu, kai mūsų krašte tebevyrauja nesantaika ir vis dar pasireiškia keršto jausmai. Susitaikinti reikia visų pirma su Dievu, su savimi ir su žmonėmis. Susitaikyti su Dievu, reiškia visų pirma kovoti prieš nuodėmes, klausyti Dievo valios, Jį mylėti ir pilnai įsijungti į krikščionių bendruomeninį gyvenimą. Nuosekliai vykdydamas tuos uždavinius, toliau pažymi Čilės vyskupai, kiekvienas žmogus turi siekti save patį atnaujinti iš vidaus, atrasti dvasinio atgimimo kelią. Plačiausia prasme susitaikymas turi būti įvykdytas santykiuose su žmonėmis. Atleisti kaltes, atitaisyti klaidas, siekti vienybės, taikos ir teisingumo yra kiekvieno krikščionio pareiga ypatingai dabartiniais jubiliejiniais šventaisiais Metais.

— **Minint vienuoliktąją pasaulinę dvasinių pašaukimų dieną**, Čenstakavo vyskupas Barela, Lenkijoje, paskelbė specialų ganytojinį laišką tikintiesiems, kviesdamas remti dva sinių pašaukimų ugdymo darbą. Sekminių šventės proga, birželio 2 dieną visoje Lenkijoje buvo pašventinta keli šimtai naujų kunigų.

A. † A.

EDWIN ZUPKUS

Gyveno 4643 Johnson Avenue, Western Springs, Illinois.
Mirė birželio 8 d., 1974, 12:15 val. ryto, sulaukęs 57 m. amž.
Gimė Chicago, Ill.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Florence (Hoadley), duktė Kathleen, sūnus Robert, marti Ann, motina Anna ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Veterans of Foreign Wars Walter Fleming Post.

Kūnas bus pašarvotas pirmad., 2 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 St., Chicago, Ill.

Laidotuvės įvyks treč., birž. 12 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Vietoje gėlių prašoma aukoti Hinsdale Hospital Heart Research, Hinsdale, Ill.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, duktė, sūnus, motina ir marti.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. 737-1213.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil. AM ir 989 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas.
1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg. FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis.. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Please Follow Smokey's ABC's!

Mylimai mamytei Lietuvoje mirus, dukrai

BRONEI JUOZAPAVIČIENEI

ir žentui Stasiui gilią užuojautą reiškia

Anatolijus, Jadvyga ir Rasa Lakai

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina $5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti $0.50 centų mokesčiams ir persiuntimui, kitur gyvenantieji pridėkit $0.25 centus)

Naujasis Testamentas yra praktiško formato; įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

HISTORY OF LITHUANIA

Prieš kiek laiko išėjo iš spaudos nauja anglų kalba knyga "History of Lithuania" skirta Lietuvos jaunimui ir amerikiečiams. Šioje knygoje kondensuotai aprašyta lietuvių tautos istorija nuo seniausių amžių iki mūsų laikų turi 142 psl. 38 iliustracijas ir 4 žemėlapius. Knygos autorius yra prel. dr. J. B. KONČIUS. Išleido J. A. V. Lietuvių Bendruomenė. Knygos kaina 2 dol. Gaunama

"DRAUGE", 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

A. † A.

Inž. ALGIRDUI DOVILUI mirus,

jo žmoną ELENĄ, sūnus ir mielus p. p. GRIGALAUSKUS nuoširdžiai užjaučia

Marija Pratkelienė ir Elena Dubauskienė

Omaha, Nebraska

A. † A.

ALGIRDUI DOVILUI mirus,

jo žmoną mielą kolegę ELENĄ ir sūnus BRUNONĄ ir HENRIKĄ liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame.

Olimpia Steponaitienė

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South Californnia Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

—TĖVAS IR SŪNUS—

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. — Telef. GRovehill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrgnia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel: YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL: Tel: OLympic 2-1003

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

APLINK MUS

× **Pabaltiečiai — lietuvių latvių ir estų** atstovai, kurie sudaro pabaltiečių biurą, ruošia žuvusiųjų masinėse žudynėse minėjimą birž. 14 d. 4:30 val. popiet prie Laisvės liepsnos, Chicagos Civic centre. Ten bus padėtas vainikas. Visuomenė kviečiama dalyvauti šiame pagerbime. Šį minėjimą ruošia trijų tautybių komitetas. Lietuvių komitetą sudaro K. Austin, Jonas G. Evans, Vladas Šoliūnas, K. Jankus ir V. Samoška.

× **Amerikos Liet. Montessori d-jos** metiniam susirinkime, įvykusiam gegužės 23 d. Vaikų nameliuose į direktorius buvo išrinkti Faustas Antanaitis, Jonas Račkauskas ir Vanda Rauckinienė. Šie direktoriai, kurių kadencija tęsis trejus metus, dirbs su jau patyrusiais direktoriais — Dalia Bartkiene, Ema Jarūniene, Nijole Mackevičiene, Romu Puodžiūnu, Milda Volodkiene ir Irene Žukauskiene.

× **Tėvų ir konfirmandų** priėmimo diena bus švenčiama birželio 16 d., sekmadienį, Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos salėje. Jos ruoša rūpinasi Moterų draugija, Jaunimo ratelis ir sekmadieninė mokykla.

× **Lemonto Maironio lituanistinė mokykla** jau dabar registruoja mokinius ateinantiems 1974-75 mokslo metams, kurie prasidės rugsėjo 7 d. Mokykloje veiks darželis, pradžios mokykla su 8 skyriais, aukštesnioji mokykla su 4 klasėmis, kelios specialios klasės mažai lietuviškai mokantiems) bus jaunesniųjų ir vyresniųjų grupės). Pamokos vyks kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. r. Einama JAV LB Švietimo tarybos programa, pritaikinta vietos sąlygomis. Mokyklos patalpos yra 410 McCarthy Road, Lemont, Ill. Registruotis pas mokyklos vedėją Vytautą Kamantą, 17W722 69 St., Darien, Ill. 60559, telef. 968-7598.

× **Naujі Lietuviškos knygos klubo** nariai: Henrikas ir Elena Songinai, Vincenta ir Vaclovas Pliopliai, Abeji iš Chicagos.

× **Walter Ringe,** Bloomingdale, Ill., atnaujino prenumeratą ir dar pridėjo 10 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Labai ačiū.

× **Edvardas Barškutis,** Chicago, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 8 dolerių auką savo dienraščiui stiprinti. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukų po 5 dolerius** prisiuntė:

Gintautas F. Saulis, Waukegan,

Pranas Joga, Akron,

Jurgis Savickas, Chicago,

Vytas Juozokas, Nuwington.

Visiems nuoširdžiai dėkojame.

× **Tragiškųjų birželio išvežimų minėjimą** ruošia Chicagos Lietuvių Taryba birželio 15 d.: 6:30 v. v. Pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 7 val. žuvusiųjų pagerbimas prie paminklo, po to trumpa akademinė dalis salėje. Organizacijos ir visuomenė kviečiamos gausiai dalyvauti. Prisiminkime brolių ir sesių buv. kančias — jauskime pareigą pagerbti žuvusius.

Chicagos Lietuvių Taryba
(pr.)

× **Lietuvių Fondas.** Nauji LF nariai: **Algirdas Valinskas,** Čikaga, $100. **Ona Rūtienė,** Čikaga, $100. (įrašė sūnus **Tadas Rūta** savo motiną Motinos Dienos proga). **Jurgis Damas, Omaha,** $100. **Matas ir Veronika Milušauskai,** Čikaga, $500. LF adresas: 2422 W. Marquette Rd., Chicago, IL. 60629, **tel. 925-6897.** (pr.)

CHICAGOS ŽINIOS

ATVYKS VICEPREZIDENTAS

JAV viceprezidentas Ford birž. 14 d. bus Chicagoje ir dalyvaus amerikiečių skautų pietuose.

MERAS SUMAŽINS SAVO VEIKIMĄ

Chicagos meras Daley, vykdydamas gydytojų patarimą, mažina savo dalyvavimą įvairiuose parengimuose. Išsiuntinėjami raštai net ir eilei tų organizacijų, kurioms jis buvo žadėjęs dalyvauti, nes gydytojų patariamas, jis turės susilaikyti nuo dalyvavimo.

KĄ ĮDĖTI Į KERTINĮ MUZIEJAUS AKMENĮ?

Chicagos Field muziejus birž. 25 d. atidarys savo kertinį akmenį ir paskiau į jį įdės ką nors naujo. Tai bus padaryta švenčiant muziejaus 80 m. sukaktį ir pradedant 25 mil. dolerių vertės atnaujinimo darbus.

CHICAGOJE MILIJONAS AUTOMOBILIŲ

Chicagoje gegužės pabaigoje buvo įregistruota 1,015, 185 automobiliai, sunkvežimiai, motociklai ir kiti motoriniai vežimai. Per metus sumažėjo 7,934-riais.

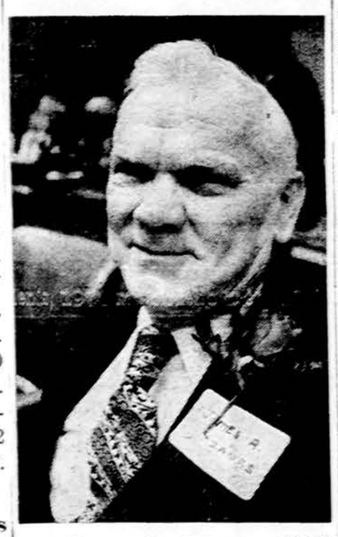

× **James A. Rozanas,** 10412 S. St. Louis Ave., yra išrinktas iškiliuoju Chicagos piliečiu, ir buvo Chicagos miesto pagerbtas kartu su 50 kitų iškiliųjų piliečių. Rozano tėvai yra gimę Lietuvoj. J. Rozanas yra gimnastikos mokytojas Mother McAuley aukšt. mokykloj.

× **LB tarybos** suvažiavimas įvyks birželio 15-16 d. Chicagoje. Tarybos prezidiumą sudaro Algis Rugienius, Jonas Urbonas ir Robertas Selenis.

× **"Plunksna"** Rochesterio lituanistinės mokyklos laikraštėlis atsiųstas paminėti. Draugui. Laikraštėlyje apstu piešinių ir rašinių.

× **Vincas Atko - Atkočiūnas,** Dexter, Mich., džiaugiasi "Draugo" dienraščiu. Ypatingai jis mėgsta skaityti ketvirtadienių numeriuose spausdinamas gausias Detroito žinias. Norėdamas konkrečiau padėti savo dienraščiui, jis įteikė mūsų atstovui Detroite 20 dolerių auką. Esame labai dėkingi.

× **"Garantuoju",** sako Gradinskas: jei galite laidyti ("prosyti") rūbus savo bute, galite vartoti Emerson vėsintuvą. 2512 W. 47 St., FR 6-1998. Sekm. ir treč. užd. (sk.)

× **Šilko Tinklai** yra nauja, intriguojanti Aloyzo Barono knyga apie tai kaip meilės pinklių neišvengia net narsūs Chicagos lietuviai. Tik $4.50. Kreipkitės į "Draugą", Gifts intern., Marginius. Užsisakyti galima ir Ateities leidykloj, 17869 Goldwin, Southfield, Mich. 48075. (sk.)

Abiturientų vakaro rengėjos. Iš kairės: J. Kerelienė, St. Jelionienė, K. Leonaitienė, M. Krauchunienė, E. Sidzikauskienė, J. Valdienė, St. Bacevičienė ir H. Trapikienė. Nuotr. Z. Degučio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prel. Jonas Balkūnas,** didžiai nusipelnęs visuomeninin-kas, bus pagerbtas New Yorke didžiuliu banketu-akademija birželio 23, sekmadienį 5 val. popiet Kultūros Židinio didžiojoj salėj. Iškilminga akademijos programa, šampanas, karšta vakarienė, gėrimai. Auka 20 dol. asmeniui. Užsakymai stalam ir pavienioms vietoms siunčiami iki birželio 12 dienos adresu: V. Padvarietis, 87-40 127th Street, Richmond Hill, N. Y. 11418. Prel. J. Balkūno pagerbimą "Vakaras su prelatu Balkūnu" rengia ir visus maloniai kviečia JAV LB krašto valdyba ir New Yorko lietuvių organizacijų atstovų komitetas.

Chicagos žinios

— **Lietuvaitė misionierė** Marija Jėzaus Širdies (Apolonija Valeikaitė) iš Peru valstybės atskrido pas savo giminaičius M. Babel, 45 Bakersfield St., Dorchester, Mass. 02125. Birželio pabaigoje dr. V. Miknienė viešnią vešis į Fort Wayne, Ind., o liepos mėnesį planuoja atvykti į Chicagą ir apsistoti pas šv. Kazimiero seseris.

BRAZILIJOJE

— **Lietuvių Sąjunga Brazilijoje** Motinos dieną minėjo gegužės 19 savo būstinėje Lituania gatvėje. H. Mošinskienė kalbėjo apie motinos vaidmenį Lietuvoje ir išeivijoje, dainavo solistai Kazimieras Ambrozevičius, Monika Stasiulionienė ir Stasė Kamantauskaitė.

— **Roza A. Petraitienė,** Sao Paulo universiteto profesorė, baigė trijų konferencijų ciklą apie italų pritaikomą meną Italijos kultūros institute. Gegužės 9 paskaita skirta įvadui ir keramikai, V 16 - audiniams, V 23 - metalo išdirbimui. Paskaitos iliustruotos puikiomis skaidrėmis, susilaukė didelio klausytojų dėmesio.

— **Motinos diena** Sao Paulo minėta gegužės 26 Šv. Kazimiero patalpose. Po Mišių giedota Marijos litanija, meninė programa išpildyta poeto Klemenso Jūros, solistės Julijos Ąžuolaitės, kun. J. Kidyko paruoštų kanklininkų Sofijos Žūtautaitės, Flavijaus ir Beatričės Bacevičių, Silvanijos Banytės. Apie Marijos garbinimą Lietuvoje kalbėjo kpt. Juozas Čiuvinskas, poeziją skaitė Živilė Jūraitytė, pianinu skambino Kristina Valevičiūtė, programą pravedė Halina Mošinskienė. M. Vinkšnaitienės priešmokyklinio amžiaus grupė atliko vaidinimėlį.

— **Šeštoji III PLJ kongreso** studijų diena Sao Paule pravesta gegužės 25. BLB tarybos sekr. Alfonsas D. Petraitis pravedė pokalbį apie sistemingą veiklos planavimą. Sudaryta programa jaunimo studijų dienoms liepos 5-7, kurios įvyks netoli Sao Paulo. Per pirmąsias penkias studijų dienas, ruoštas nuo 1973 lapkričio mėn., dalyvavo iš viso 60 jaunuolių.

VOKIETIJOJE

— **Šiaurės Reino - Vestfalijos** lietuviai motinos dieną suruošė gegužės 18 d. belgų vienuolių salvatorijonų vadovaujamos Šv. Kotrynos parapijos patalpose. Selingene. Būrelis tikinčiųjų dalyvavo kun. dr. K. Gulbino aukotose šv. Mišiose. Programą salėje trumpu žodžiu pradėjo apylinkės Liet. moterų klubo pirmininkė P. Ivinskienė. Trumpą pranešimą padarė M. Kiužauskas. Referatą skaitė dr. med. R. Kumfertaitė. Paskaitininkė yra lankiusi lietuvių trem ties mokyklą Augustdorfe ir kitur, baigusi Vasario 16 gimnaziją ir buvusi vargo mokyklos mokytoja Dueseldorfe. Meninę dalį pradėjo P. Ivinskienė eiliuotu kun. J. Kuzmickio laišku motinai. St. Baltusienės iš Belgijos vadovaujama tautinių šokių grupė, trys "Baltijos" kvinteto vyrai (H. Bertulaitis, V. Lemkis ir E. Rotkis) ir Pranutė Baltusaitė pakaitomis žavėjo mamytes ir visus dalyvius judesiu ir melodija. Ilgų katučių susilaukė duetu padainavusi šokėjų pora — Albina Kudžmaitė ir Voldemaras Kabliauskas.

— **Schwetzingene** įvyko LB apylinkės visuotinis narių susirinkimas. Pirmininkavo VLB Tarybos prezidiumo pirmininkas ir kuopos vadas maj. J. K. Valiūnas. Į apylinkės valdybą perrinkti tie patys asmenys: pirm. Mikas Miniauskas, sekr. Algis Vitkus ir ižd. Juozas Grabauskas. Į revizijos komisiją — Vilius Kurcas, Vilimas Valaitis ir Adolfas Uszeleit.

— **Hamburge** gegužės 15 VLB Hamburgo apylinkė išsirinko naują valdybą, kurios pirmininkas dabar yra Leonas Narkus, vicepirm. Dalia Sarachaitė, ižd. Petras Gražulis ir narė Virginija Goym-Gurinskaitė. Kontrolieriais išrinkti Izidorius Sragauskis ir Arvydas Lingė.

— **Hannoverio** apylinkė perrinko savo valdybą. Jos pirmininku perrinktas Gustavas Pudymaitis, vicepirm. išrinkta Ona Giesienė ir sekr. bei iždininku Valius Merkevičius. Į kontrolės komisiją išrinkti Jonas Jakobas ir Helmutas Giese.

— **Luebecke motinos dienos** minėjimas sutapo su mirusios P. Mansienės paminklo pašventinimu gegužės 12. Šv. Mišias Švč. Jėzaus Širdies bažnyčioje aukojo kun. V. Šarka. Vidudienį Vorwerk kapinėse jis pašventino paminklą ir atlaikė gegužinės pamaldas, po kurių visi susirinko į svetainę vaišių. Pagerbdamas velionės Mansienės atminimą, Domas Kušleika susirinkusius dosniai pavaišino. Atitinkama programėle pagerbtos visos motinos. Pobūvis truko keletą valandų.

— **Hamburge** motinų pagerbimui rūpestingai pasiruošta. Kaip ir buvo numatyta, gegužės 12 popiet pamaldas atlaikė kun. V. Šarka. Šeimos židinio saugotojos pagerbtos gražiai išpuoštoje Šv. Teresės parapijos salėje. Jų garbei L. Narkaus paruoštą montažą atliko Marina Normantaitė, Regina Norkutė, Marius Narkus, Edita Sarachaitė, Malinauskaitė ir kiti. VLB Hamburgo apylinkės valdyba kiekvienai motinai įteikė po tris rožes, giedant ilgiausių metų. Po programos sekė vaišės su dainomis ir šokiais, akordeonu smagiai grojant R. Baliuliui ir L. Narkui.

PAS LATVIUS

— **Sydnėjaus latvių** jaunimo auklėjimo taryba, Australijoje, paskelbė rašinių konkursą vaikams ir jaunimui iki 18 metų amžiaus. Gali pasirinkti tris temas: Latvijos girių žvėrys ir paukščiai, Baltijos jūra ir jos pajūrio kraštai ir senlatvių dievybės ar tikėjimai. Apie laimėjusius konkursą bus paskelbta rugsėjo 29 d. Sydnėjuje. (t.)

— **Latvis Oskars Goldbergis,** 62 metų amžiaus, futbolo Toto varžybose laimėjo 50,000 svarų. Jis išstojo iš geležinkelių tarnybos, kur dirbo 18 metų ir mano aplankyti savo draugus JAV ir Kanadoje.

— **Aloyzo Barono** romanas "Paaudžu megzlos" (lietuviškai Abraomas ir sūnus), išverstas į latvių kalbą, ir išleistas "Gramatu draugs" leidyklos JAV-bėse, sėkmingai platinamas Vakarų Vokietijoje, latvių kolonijose. Pardavinėjamas po 16 markių.

— **Aleksandro Solženicyno** "Gulag Archipelags" verčiamas į latvių kalbą. Jį išleis "Gramatu Draugs" leidykla Brooklyne. Jau renkamos prenumeratos.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

BRIGHTON PARKO LITUANISTINĖS PABAIGTUVĖS

Birželio mėnuo bene pats gražiausias ir moksleivijos laukiamas, nes pabaigia mokslo metus ir pradeda atostogas. Šio birželio 1 d. Brighton Parko Lituanistinės m-los abiturientai pasipuošę mėlynomis "togomis", su keliasdešimt žemesniųjų klasių mokinių (choro) palyda, apsirengusių tautiniais rūbais, tvarkingoje rikiuotėje suėjo į bažnyčią. Bažnyčion taipgi suėjo daug tėvų ir artimųjų. Nors bažnyčion ir salėn nebesuėjo virš 200 mokinių, kaip būdavo prieš eilę metų, bet tradicinės programos, iškilmingumas ir lietuviška dvasia čia tebesilaiko tokia pat Šv. Mišias atnašavo ir iškilmingam momentui prasmingą pamokslą pasakė kun. Fabijonas Kireilis, skatindamas baigusius ir ateity gilinti lituanistinį išsimokslinimą ir neatitrūkti nuo lietuviško gyvenimo. F. Stroliai akordeonui pritariant, iš mokinių jaunų krūtinių pradėjo veržtis lietuviškos giesmės. Gražiai ir sutartinai! Tikrai jautru, kai bažnyčios ramumoje jauni balseliai melodingai gieda "Dieve, išklausyk, užlaikyk mūsų tėvynę Lietuvą" ir kitas lietuviškas giesmes.

Mokyklos salėje iškilmingas išleistuves pradėjo mokyklos vedėja Sofija Jonynienė. Sudarius garbės prezidiumą, klebonas prel. D. Mozeris sukalbėjo invokaciją ir mok. Jonynienė padarė mokslo metų apyskaitinį pranešimą. Lit. m-je dirba šie mokytojai: S. Jonynienė, G. Meiluvienė, kun. F. Kireilis, sesuo Perpetua, R. Juškienė ir muz. F. Strolia. Nors mokykla mokiniais vis mažėja, bet mokytojų darbas atliekamas rūpestingai ir gerai. Lit. m-la veikia penkias dienas savaitėje. Aštuonis skyrius baigė 9 mokiniai: Janina Čiapaitė, Julija Čiapaitė, Edvardas Dargis, Loreta Daulytė, Rita Derančiūtė, Edvardas Dryža, Juozas Oželis, Danutė Račiūnaitė ir Dalia Zailskaitė. Dėl kitų priežasčių negalėjusi pabaigti 8 skyrių, bet aktyviai dalyvaujanti chore ir tautiniuose šokiuose Viktorija Bartašiūtė buvo specialiai pagerbta ir apdovanota. Mokyklą baigusiems atestatus įteikė klebonas prel. Mozeris, asistuojant mok. Jonynienei ir tėvų komit. pirmininkei E. Oželienei. LB apyl. pirm. J. Šlajus visiems įteikė po vyčio ženkliuką. Sveikinimus pasakė prel. Mozeris, ses. Perpetua, kun. F. Kireilis, LB Švietimo komisijos pirmin. J. Plačas, E. Oželienė ir kt. Gražiais žodžiais abiturientus pasveikino prel. D. Mozeris, pasidžiaugdamas, kad brighton-parkiečiai yra geri ir vieningi lietuviai. Linkėjo ir ateity būti tokiais pat nuosaikiais ir vieningais. Jautriai tarė žodį ir Lit. m-los komiteto pirm. Evelina Oželienė (čia gimusi lietuvaitė). Ji išbuvo komitete 9 metus ir pašventė daug lauko. Šiais metais jų paskutinis sūnus baigė 8 sk. Paskutinį kartą sveikindama ir atsisveikindama žodžio neužbaigiusi pasitraukė nuo mikrofono. Ilgas laikas suartino su tėvais ir mokiniais.

7 sk. atstovė Asta Spurgytė prasmingais žodžiais palydėjo baigusius, o abiturientų vardu Loreta Daulytė pasiliekantiems draugams linkėjo geros sekmės moksle ir gyvenime. Visiems auklėtojams išreiškė ypatingą padėką už suteiktas lituanistines ir kitas žinias. Pirmosiomis mokyklą baigė Loreta Daulytė ir Danutė Račiūnaitė; antrosiomis — Janina ir Julija Čiapaitės. Be to, Tėvų komitetas apdovanojo knygomis 26 mokinius (iš visų skyrių), baigusius penketukais.

Po trumpos pertraukos scenoje vyko meninė dalis. Daug juoko publikai sukėlė mok. Jonynienės humoristiškai paruošti 7 skyriaus linkėjimai aštuntokams "Kuo jūs būsite". Visi skyriai gražiai padainavo 10 dainų, paruoštų muz. F. Strolios. Taipgi visi skyriai pašoko 6 tautinius šokius. Ypač gražiai su gėlėmis rankose pašoko abiturientai "Pas močiutę augau". Tautinius šokius paruošė Rūta Jonynaitė - Juškienė. Akordeonu grojo F. Strolia.

Baigėsi vaišėmis, svečiams dovanų paskirstymu ir užsitęsusiais pašnekesiais.

Juozas Šlajus

Los Angeles dainuojančios skautės. Iš k. į d.: I. Bužėnaitė, O. Šepikaitė, I. Reivydaitė, V. Irlikytė, R. Pavasarytė. Nuotr. P: Jasiukonio

— Gyvenime žmogus nieko negauna veltui, už viską anksčiau ar vėliau ateina sąskaita.

E. Hemmingway

GERIAUSIA DOVANA JAUNOMS MARČIOMS

Popular Lithuanian RECIPES

Penktoji laida

Jei jūsų marti yra lietuvė ar kitos kilmės, geriausia vedybinė dovana yra naujai išleista knyga Juzės Daužvardienės

Visų įprastų lietuviškų valgių receptai yra šioj knygoj. Nurodymai trumpi, aiškia anglų kalba surašyti ir lengvai įvykdomi.

Kaina tik $3.00

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

Persiuntimo išlaidoms prašoma pridėti 25 ct., o Illinois gyventojai prideda dar 15 ct. mokesčiams.

Hartfordo lituanistinės mokyklos jaunesniųjų mokinių šokių grupė šoka tautinius šokius motinos dienos minėjime ir mokslo metų užbaigime gegužės 12 d. parapijos salėje. Nuotr. A. Dziko